

GRADISOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

CILJI, MOŽNOSTI, PERSPEKTIVE

Pogovor z novim tehničnim direktorjem ing. Alfredom Petelnom

Zaprosili smo novega tehničnega direktorja ing. Alfreda Petelna da nam v zvezi z novimi gospodarskimi in tehničnimi ukrepi odgovori na nekaj vprašanj.

Vprašanje: Dovolite tovariš direktor, da vam za uvod postavim popolnoma indiskretno vprašanje. Nedavno ste bili imenovani za novega tehničnega direktorja podjetja.

Kako se osebno počutite na tem odgovornem delovnem mestu?

Odgovor: Zdravljenje moje noge in bolniški dopust mi še danes ne omogočata spoprijeti se povsem z nalogami, ki so povezane z novim delovnim mestom. Tudi nisem čisto gotov, če je moje gledanje na problematiko v podjetju in njeno reševanje tako, da se ga bodo takoj oprijeli moji ožji in širši sodelavci. Zavedam se torej mnogih težav, ki me čakajo na novem delovnem mestu. Ker pa sem bil vse življenje optimist, sem optimist tudi sedaj in upam, da ne bo moj optimizem kori-

bomo zagotovili svoj obstoj tudi v ostri konkurenci. Tehnična služba centrale mora prispevati temeljni delež za dosego te naloge, ki jo mora reševati celotna sestava strokovnih delavcev podjetja.

Vprašanje: Zvedel sem, da nameravate v kratkem reorganizirati tehnično službo centrale in podjetja. Ali nam lahko v kratkih in preprostih besedah pojasnite novo organizacijo ter kaj si od nje obetate?

Odgovor: Shema, ki jo predvideva nova organizacija tehnične službe, je že pripravljena za diskusijo na konferenci šefov, v organih delavskega upravljanja in v ostalih forumih podjetja. Predvideva centralno reševanje tistih nalog, ki so specializirane, skupne vsemu podjetju in pri katerih z delitvijo dela lahko dosežemo boljše kvaliteto in

(Nadaljevanje na 2. str.)

NAŠ KOMENTAR

Blagajna za vse?

»Zaprosil sem za 20.000 S din posojila, pa mi ga niso hoteli odobriti.« tako mi je zadnjič dejal Rudolf Picek, nekvalificirani delavec iz Celja. Zanimalo me je, zakaj mu posojila niso odobrili. Obrnil sem se na dolgoletno blagajničarko vzajemne pomoči tovarišico Katico Volavšek ter jo zaprosil za pojasnilo.

»Denarja ni.« je na kratko odgovorila to. Katica.

Seveda se z odgonom nisem zadovoljil.

Nato je začela pripovedovati.

Cepprav ima naša blagajna že bogato tradicijo, v današnjih časih ni lahko biti blagajničarka vzajemne pomoči. Zaradi vse slabših zaslužkov se število prosilcev iz dneva v dan večja. Mesečno pride skoraj za do 2.000.000 S din prošnje. Seveda lahko izplačamo le toliko, kolikor je denarja v blagajni.

Iz blagajne vzajemne pomoči izplačamo letno nekaj čez 10 milijonov starih dinarjev (torej se ploženi denar trikrat obrne).

Koliko pa imate gotovine v blagajni?

»Trenutno nič.« je odgovorila tovarišica Volavškova. »Ves denar je zunaj. V bistvu ga posojamo tudi podjetju. Izplačujemo namreč vse predujme, akontacije, dajemo delavcem akontacijo za hrano, izplačujemo tiste, ki med mesecem zapuščajo podjetje, dajemo predujme za predvojaško, posojamo, dajemo akontacijo za dopuste, skratka naša blagajna je za vse.

Ali se to res ne da drugače urediti?

Zal ne, podjetje ima prepoved, da med mesecem ne sme dajati nobene akontacije.

Skupno pa imamo v blagajni 3.222.798 starih din ter 650.878 starih din obresti. Ob koncu julija smo imeli posojenega denarja 3.299.300 S din. V mesecu avgustu pa smo že posodili 785.956 starih din.

Prošnje izbira posebna komisija sindikalne podružnice. Dela je torej dovolj, zato želimo tovarišici Volavškovi pri delu veliko potrpljenja, v blagajni pa dosti denarja.

Zakaj torej tovariš Picek ni dobil posojila?

stil samo meni pri mojem delu, temveč bo prispeval svoj delež tudi k cilju, ki ga želimo doseči vsi: videti Gradis enotnejši in udarnejši kot kdaj koli.

Vprašanje: Proces, ki se je v lanskem letu začel z ukrepi gospodarske reforme, je nedvomno vplival tudi na področje tehnične službe. Kako in kje se odraža reforma na tem področju?

Odgovor: Za nadaljnji razvoj podjetja je po mojem mnenju temeljne važnosti troje: graditi kvaliteto, hitro in sočubno. Samo tako

SEJA DELAVSKEGA SVETA PODJETJA

Ukrepi za racionalizacijo

Delavski svet podjetja je imel na svoji redni seji dne 19. 8. 1966 obširen program. Obravnaval in potrdil je periodični obračun celotnega dohodka za prvo polletje letošnjega leta, sklepal je o programu in organizaciji tehnične službe, sprejel pravilnik o poslovanju delovne enote podjetja za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in stanovanji »Gradisa«, sprejel sklep o plačevanju nadomestila osebnega dohodka članom kolektiva za prve tri dni delovne nezmožnosti zaradi bolezni oz. poškodb pri delu in končno je obravnaval poročilo komisije z varstvo pri delu.

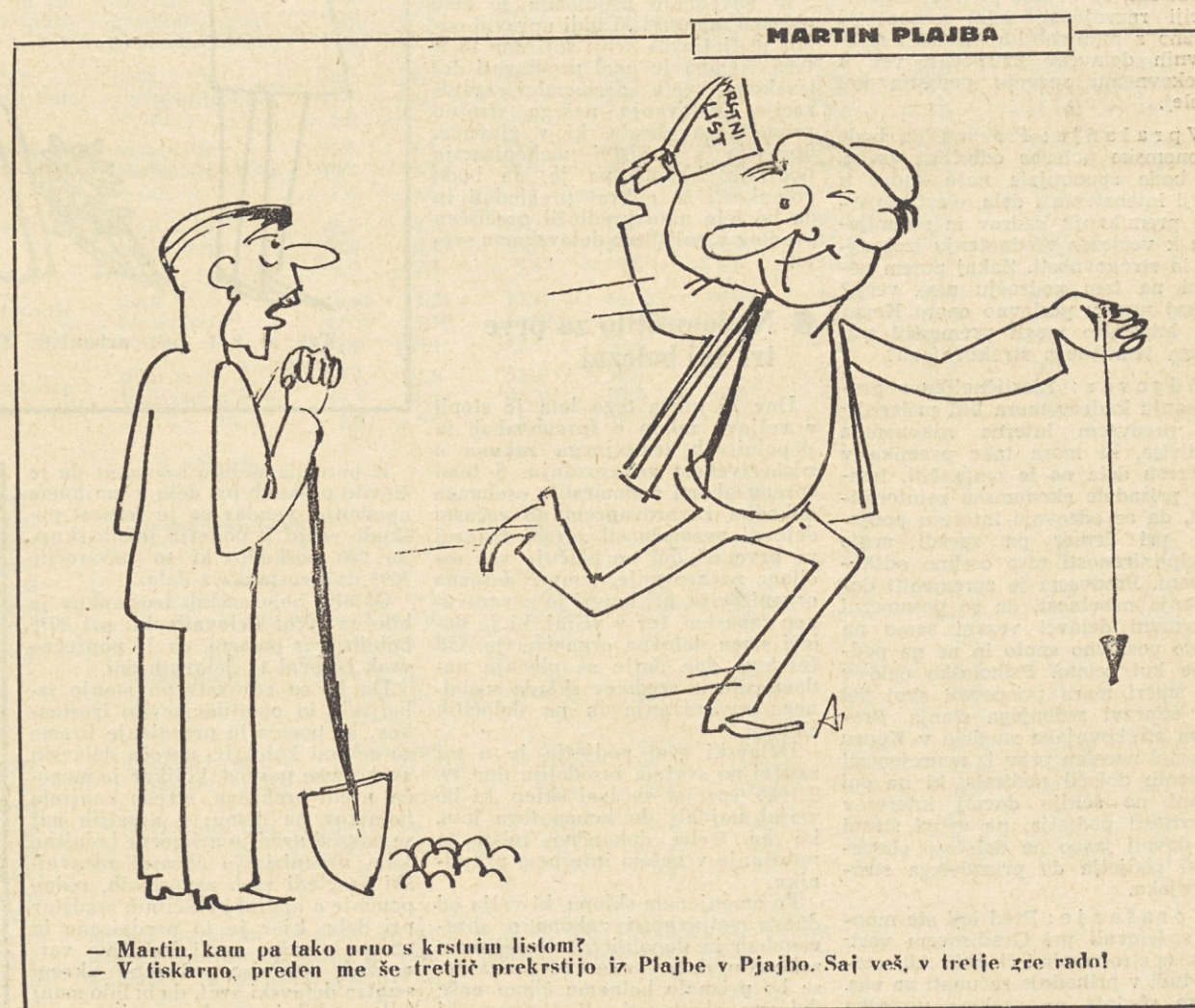
Poleg obširnega poročila o rezultatu poslovanja za preteklo polletje o doseganju celotnega dohodka in njegovi razdelitvi za posamezne enote in za podjetje kot celoto je delavski svet podrobneje obravnaval režijske stroške podjetja, ki bremenijo stroške proizvodnje. Izvršena je bila primerjava planiranih stroškov z dejanskimi po njihovih vrstah. Primerjali so tudi podatke za razdobje od 1961. do 1965. leta glede gibanja posameznih vrst režijskih stroškov. Iz strukture režijskih stroškov, ki bremenijo proizvodne stroške, je bilo mogoče razbrati, da znašajo obresti od kreditov za obratna sredstva, obresti

od poslovnega sklada, zavarovalne premije za zavarovanje premoženja pri DOZ in članarine v zbornicah in poslovnih združenjih 48,9% skupnih režijskih stroškov, medtem ko znašajo materialni režijski stroški 24,3% in osebni dohodki, ki bremenijo režijo podjetja, 23,8%. Ta podatek jasno kaže, da ne smejo ukrepi za zniževanje režije zadevati samo materialnih stroškov in osebnih izdatkov, kjer je vsekakor treba poiskati številne rezerve, temveč je treba enako ali pa še večjo skrb posvetiti še drugim, prej naštetim stroškom, saj zavzemajo skoraj polovico vseh izdatkov, ki bremenijo režijo podjetja, oziroma toliko kot materialni in osebni izdatki skupaj.

(Nadaljevanje na 2. str.)

SPREJEM PRI PREDSEDNIKU REPUBLISKE SKUPŠČINE — Predsednik Ivan Maček v pogovoru s predsednikom našega osrednjega delavskega sveta Francem Vovkom na sprejemu ob otvoritvi gorenjske magistrale

Cilji

večjo produktivnost dela. Štirje sektorji dela v tehnični službi naj služijo temu namenu: delovna priprava, operativna, strojni sektor in razvoj: pripraviti delovni tehnološki elaborat za gradnje; koordinirati kapacitete med poslovnimi enotami in obrati podjetja; urejati problematiko pravilne uporabe, vzdrževanja in razporeditve strojev, da bodo le-ti kar največ koristili naši proizvodnji; skrbeti za dopolnjevanje in obnavljanje strojnih kapacitet podjetja in pripraviti prototipe novih strojev in strojnih pogonov; prenašati v podjetje vsa tuja dognanja iz naše stroke, ki lahko vodijo do napredka naše proizvodnje. Te naloge naj bi opravljali strokovni delavci v naštetih sektorjih dela tehnične službe.

Uveljavitev nove organizacije tehnične službe mora nujno pripeljati do enotnejšega tehničnega poslovanja in boljše koordinacije dela. Izraba kapacitet podjetja in ne nazadnje obratnih sredstev mora pri taki koordinaciji postati boljša. Organizacija dela pa mora biti rešena sedanjega, marsikje še stihijskega reševanja nalog, ki draži našo proizvodnjo in veže prekomerna sredstva dela.

Vprašanje: Ali današnji sistem in organizacija sili podjetje k spremembam poslovanja in k večji koordinaciji dela na tehničnem področju. Kako si v bodoče zamišljate koordinacijo dela in enotnejši nastop podjetja kot celote na domačem in tujem tržišču?

Odgovor: Nedvomno bo v prihodnje nujno potrebna večja mobilnost kapacitet podjetja, ki je po sedanjosti organizaciji vezana na posamezne bazene. Prelivanje obstoječih kapacitet v okviru podjetja bo rešilo marsikatero probleme, ki danes nastopajo ob rasti in padanju razpoložljivih del po posameznih bazenih, ki se jim poslovne enote same le težko in počasi prilagajajo.

Nova, velika dela so v načelu naloge podjetja — torej vseh poslovnih enot — seveda pa morajo poslovne enote, ki naj za taka dela prispevajo kapacitete, biti pritegnjene že k razgovorom o prevzemanju takih del. Prav tako morajo za sodelovanje na tujem tržišču poslovne enote pravočasno poznati svoj delež prispevka potrebnih kapacitet.

Vprašanje: Kakšna bo po vašem mnenju vloga razvojnega sektorja in raziskovalnega dela v podjetju? Ali imamo v podjetju dovolj strokovnega kadra, ki bi ta delovna mesta zasedel?

Odgovor: Važno je slediti razvoju naše stroke doma in v svetu. Naloga razvojnega sektorja mora biti v tem, da temu razvoju stroke sledi, strokovna dognanja prilagaja potrebam podjetja in jih v podjetje uvaja. Pri tem naj strokovnjaki, ki delajo na razvoju v podjetju, sodelujejo z gradbenimi centri v državi in inštituti, ki imajo kot nalogo znanstveno študirati nove vrste materiala, postopke in konstrukcije. Smatram, da bi bilo pri taki organizaciji razvojnega dela v podjetju možno z minimalnim številom strokovnih delavcev prispevati več k strokovnemu razvoju podjetja kot doslej.

Vprašanje: Pravimo, da bodo ekonomske potrebe odločilni vzvod, ki bodo spodbujale naše kadre k večji intenzivnosti dela, elastičnejšemu premikanju kadrov in stremljenju k večjemu vrednotenju izobrazbe in strokovnosti. Zakaj potem uspehi na tem področju niso večji? Zakaj npr. v poslovno enoto Koper pol leta niso mogli premestiti niti enega tehničnega strokovnjaka?

Odgovor: Elastičnejšemu premikanju kadrov mora biti prilagojena predvsem interna zakonodaja podjetja, ki mora take premike v interesu dela ne le omogočiti, temveč prizadeti ekonomsko zainteresirati, da se odzovejo interesu podjetja, pri čemer pa zaradi svoje discipliniranosti niso osebno odškodovani. Predvsem je spreminiti dosedanje miselnost, da so posamezni strokovni delavci vezani samo na svojo poslovno enoto in ne na podjetje kot celoto. Psihološko delo v tej smeri mora prispeljati svoj del pri odpravi sedanjega stanja. Problem strokovnjaka za delo v Kopru je ostal nerešen prav iz neurejenosti internih določil podjetja, ki na eni strani ne ščitijo dovolj interesov enovitosti podjetja, na drugi strani pa dovolj jasno ne določajo obveznosti podjetja do prizadetega strokovnjaka.

Vprašanje: Pred leti ste mnogo sodelovali pri Gradisovem vestniku (s strokovnimi članki). Ali smemo tudi v prihodnje računati na vas. Kako gledate na vsebino vestnika in kaj predlagate za izboljšanje?

Odgovor: Nedvomno bom tudi v prihodnje rad sodeloval s strokovnimi članki v Gradisovem vestniku. Smatram, da je lastni časopis podjetja mnogo prispeval k obveščeni celotnega kolektiva o dogajanjih v podjetju. Tudi je njegova vsebina tako pestra, da nudi širokemu krogu gradisovih čitalcev zanimivo čtivo. Morda bi v bodoče Gradisov vestnik bolj skrbel za oblikovanje stalnih rubrik strokovne vsebine, v katerih bi iz poslovnih enot v večji meri sodelovali s poljubnimi članki o svojih delovnih izkušnjah, v katerih pa bi se pojavljalo tudi večje število člankov inštrukcijske oblike o izboljšanju kvalitete našega dela.

Seja DS

● Kako ravnamo s stroji

Nenehna skrb organov upravljanja podjetja se odraža v vztrajnem prizadevanju, da bi režijske stroške znižali in uskladili z obsegom proizvodnje, zmanjšati je treba do minimuma vse tiste izdatke, ki niso neobhodno potrebni, na drugi strani pa do kraja izkoristiti obstoječe delovne priprave, zlasti stroje težke mehanizacije in vozni park, od katerih moramo plačevati obresti in obračunavati amortizacijo, čeprav jih polno ne zaposlimo. Nadalje je treba znižati stroške za vzdrževanje mehanizacije, ki nastajajo z investicijskimi popravili, kakor tudi za redno tekoče vzdrževanje. Kljub temu pa je treba obdržati strojni park tak, da bo povsem sposoben obratovanja.

Nikakor ne bi smeli opravljati generalnih popravil tistih strojev, ki se jih ne splača popraviti. Utemeljena popravila pa je treba glede višine stroškov vnaprej predvideti in tega ne prekoračevati. To zahteva strogo kontrolo nad popravili strojev, voznega parka in druge mehanizacije. Ne samo da so izdatki za popravila izredno visoki, moramo k tem priložiti tudi izgubljeni čas, ko stroj ali avtomobil ne more obratovati, ker je v popravilu.

Pri tem je še nekaj izredno važno, to je skrbno in vestno ravnanje s stroji in prevoznimi sredstvi. Z ogromnim bogastvom, ki ga imamo v mehanizaciji, se ne ravna dovolj skrbno. Odgovorni delavci, ki so jim sredstva mehanizacije zaupana v upravljanje, se premalo zavedajo odgovornosti, ki so jo sprejeli in se ne zavedajo, kolikšna je vrednost družbenih sredstev, katere so jim zaupali člani delovne skupnosti v upravljanje, medtem ko nosijo posledice nevestnega ravnanja vsi člani delovne skupnosti.

Premalo pozornosti se posveča tekočemu vzdrževanju strojev in prevoznih sredstev in zato povzročijo takšne pomanjkljivosti milijonske stroške, ker je treba stroj predčasno generalno popraviti. Redni vzdrževalni stroški bi bili malenkostni in obdržali bi daljšo življenjsko dobo in sposobnost stroja. Prav bi tudi bilo, da bi izpopolnili sistem nagrajevanja strojnikov in soferjev, da bi bil dovolj stimulativen za tiste, ki vestno in dobro ravna s stroji.

O navedenih problemih je zelo obširno razpravljali tudi upravni odbor podjetja na svoji seji dne 18.8.1966. Namen je imel predlagati delavskemu svetu spremembo organizacije poslovanja našega strojno prometnega obrata, ki v glavnem upravlja s sredstvi mehanizacije podjetja. Sklenil pa je, da bodo potankosti še enkrat pregledali in da bo šele nato predložil prečiščen predlog v potrditev delavskemu svetu.

● Nadomestilo za prve tri dni bolezni

Dne 28. julija tega leta je stopil v veljavo zakon o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju. S temi spremembami nadomestilo osebnega dohodka zavarovancem ob začasni delovni nezmožnosti zaradi bolezni za prve tri dni ne plačuje več socialno zavarovanje, temveč delovna organizacija, pri kateri je zavarovalec zaposlen, ter v višini, ki jo določi sama delovna organizacija. Od četrtega dne dalje se plačuje nadomestilo iz sredstev sklada socialnega zavarovanja in po določilih zakona.

Delavski svet podjetja je o tej zadevi na svojem zasedanju dne 19.8.1966, sprejel začasni sklep, ki bo veljal najdalj do konca tega leta, ko bo treba dokončno rešiti to vprašanje v našem internem pravilniku.

Po omenjenem sklepu, ki velja od dneva veljavnosti zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju, se bo priznalo bolnemu članu naše delovne skupnosti ali tistemu, ki izostane zaradi nege obolelega dru-

žinskega člana nadomestilo osebnega dohodka takole:

Za prve tri dni po 80% od povprečnega dnevnega osebnega dohodka, ki ga je član delovne skupnosti prejemal v preteklem letu in vključno z dokončno ugotovljenim zneskom pri delitvi osebnih dohodkov po skupnem računu za to leto.

Nadomestilo za prve tri dni v tej višini bo pripadalo samo za prvo odsotnost z dela zaradi bolezni v enem koledarskem letu. Pri drugi odsotnosti bo znašalo nadomestilo samo 60%, pri tretji 40% itd.

Tudi nadomestilo osebnega dohodka za določeno zdravljenje med delovnim časom se bo priznalo na enak način. Ker so že skoraj povsod organizirane popoldanske zdravniške ordinacije, ne bodo oškodovani tisti bolniki pri osebnih dohodkih, katerim je potrebna določena zdravniška pomoč.

Tistim zavarovancem, pri katerih je začasna nezmožnost za delo posledica nesreče pri delu ali poklicnega obolenja, vajejem in učenjem strokovnih šol s praktičnim poukom ter tistim, ki so določeni za spremljanje bolnikov, se bo priznalo tudi za prve tri dni 100% nadomestilo osebnega dohodka. Vendar velja to samo za prvo odsotnost v enem koledarskem letu. Pri drugi odsotnosti z dela se bo nadomestilo zmanjšalo za 10%, pri tretji za 20% itd.

Delavski svet je upošteval upravičenost do nadomestila osebnega dohodka v primeru bolezni za tiste, ki bonitete ne izkoriščajo. Vsekakor pa je prav, da se ne podpira takšne, ki iščejo zdravniško pomoč brez upravičenega vzroka, samo da izostanejo z dela ali pa celo ta čas izkoristijo v svoje privatne namene, celo za postranske zaslužke. Vztrajno bi bilo treba takšne brezvestne preganjati, ker želijo živeti na račun drugih.

Na prej omenjeni seji je delavski svet obravnaval tudi poročilo komisije za HTV o poškodbah pri delu ter o zdravstvenem stanju članov delovne skupnosti v prvem polletju tega leta.

— Tak si kot naši urbanisti: Danes govoriš eno, drugič pa drugo...

Iz poročila je bilo razvidno, da je število poškodb pri delu v majhnem upadanju, vendar pa je resnost poškodb večje. V polletju je bilo skupno 208 poškodb, ki so povzročile 3093 dni izostanka z dela.

Ostalih bolezenskih izostankov je bilo za 26761 delovnih dni pri 2038 bolnih, kar pomeni, da je povprečno vsak boloval 13 delovnih dni.

Da bi se zdravstveno stanje izboljšalo in omejilo število izostankov, ki pomenijo precejšnje breme za celotni kolektiv, naroča delavski svet, da se povsod, kolikor je mogoče, uredi prehrana, izvede kontrola bolnikov na domu; v naseljih naj se povsod uredijo primerne bolnišnice sobe, organizirajo občasni zdravniški pregledi vseh zaposlenih, redno poučuje o uporabi zaščitnih sredstev pri delu, kjer je to predpisano in strogo postopa proti kršilec varnostnih predpisov. S temi ukrepi smatra delavski svet, da bi bilo manj bolezenskih izostankov.

Z. R.

Ne le verjetno, tudi koristno

Kaj pravijo študentje gradbene šole iz Brna, ki so bili pri nas na praksi

Smo dijaki TSS gradbene stroke v Brnu. Naša šola že več let redno zamenjuje praktikante z inozemstvom, predvsem z NDR, letos prvič z Jugoslavijo. Bili smo radovedni, kakšno okolje nas čaka in v kakšnem okolju bomo delali. V Ljubljano smo dopotovali 3. julija v nedeljo zvečer. Nastanili smo se v internatu TSS.

V naslednjih dneh smo si ogledali Ljubljano, potem pa smo bili razporejeni k raznim podjetjem. Mi smo bili dodeljeni k podjetju »Gradis«, oglasili smo se v centru za izobraževanje, kjer smo bili dodeljeni obratu gradbenih polizdelkov, Ljubljana — Šmartinska 100 a. Tu izdelujejo najrazličnejše elemente iz vseh vrst betona. Pred pričetkom dela nas je o vsem seznanil tov. Jenda Stoviček. Zvrstili smo se na raznih delovnih mestih in v nekoliko dneh smo mnogokaj spoznali, posebno še stvari, ki so bile za nas doslej neznane. Nihče od nas namreč doslej ni imel možnosti take prakse, niti obiska v podjetju take vrste v ČSSR. Prednapeti beton poznamo dokaj že iz šole, toda to znanje se pravzaprav ne more vzporejati s praktičnim delom in spoznanjem, katerega smo tu osvojili in pridobili. Ker smo opravljali razna dela, smo si lahko dobro vse ogledali in z vsem spoznali. Po našem mnenju gre tukajšnje delo zelo dobro. Znatna mehanizacija omogoča kvalitetno izdelavo betonskih elementov, kot tudi lajša ročno delo. Pri delu smo se srečevali z mnogimi tukajšnjimi sodelavci. Naš jezik je sicer različen, toda vedno smo se z vsemi razumeli. Z vsemi smo imeli prijateljske in tovariške odnose in verujemo, da to ni bilo samo zato, ker smo iz druge dežele. Pri vsakem delu smo imeli dobre tovariše, s katerimi smo se lepo razumeli.

Ko smo se odpravljali semkaj na pot — je vsakdo izmed nas videl pred seboj le teden dni prijetnega bivanja na morju. 14 dni dela smo jemal samo kot potrebno nujnost za kritje oskrbe in bivanja. Ob koncu dela pa vidimo, da je pravzaprav teh 14 dni bilo za nas nadvse koristnih in da smo v tem času za

svoj bodoči poklic mnogo pridobili. Na koncu bi se radi zahvalili podjetju »Gradis« Ljubljana, da nas je tako lepo sprejelo, da je za nas v vsakem oziru skrbelo in nam omogočilo vsestransko korist za naš bodoči poklic. Pri vašem delu vam želimo tudi v bodoče veliko uspeha in napredka!

Pavel CAHA
Vasil PETRUN
Ctirad STAVA

Brno, 5. VIII. 1966

Naši novi strokovnjaki

V mesecu juliju so se vključili v delo naši novi mladi strokovnjaki, ki so končali šolanje na gradbeni tehnični šoli v Ljubljani in Mariboru. Vsi so bili štipendisti podjetja.

Gradbeni tehniki

Drago Elikan, Projektiivni biro
Jakob Gajšt, PE Maribor
Mirko Hojnik, PE Maribor
Janez Zupančič, PE Jesenice
Stanislav Skofic, PE Maribor
Franc Selah, LIO Skofja Loka
Breda Kovač, PE Koper
Ladislav Umek, PE Celje
Vojko Koprivec, PE Ravne na Koroškem

Gradbeni delovodje

Bogomir Černko, PE Maribor
Stefan Sabolj, PE Ljubljana
Roman Mernik, PE Maribor
Janez Novak, PE Jesenice
Franc Predikaka, PE Maribor
Rafael Godic, PE Celje
Alojz Turšič, LIO Skofja Loka
Janez Horvat, PE Maribor
Janko Nedok, PE Koper
Rudi Lukner, Celje
Ivan Kralj, Zaloga
Sveto Zakič, Ljubljana

Prepričani smo, da bodo bogato teoretično znanje, ki so si ga s trudom pridobili v šoli, uspešno pokazali z delom v praksi.
Na njih prvih novih delovnih mestih jim želimo obilo uspeha.

Veliko kegljaško tekmovanje v Ankaranu

Dež in slabo vreme sta prisilila kopalce, da so se umaknili z obale v toplejše prostore. Najbolj zasedeno je bilo kegljišče, pa tudi »šank« ni odpovedal.

Velik plakat je visel na verandi ter naznanjal, da je zvečer veliko tekmovanje v kegljanju za prvenstvo Ankarana. Tekmovanja se je udeležilo 16 najboljših kegljačev. Tekmovali so po starem načinu: 25 lučaje v polno in 25 na čiščenje. Rezultati tekmovanja so bili naslednji:

I. mesto Jože Ban z Raven na Koroškem,

II. mesto Miloš Zdolec iz Celja,
III. mesto Marjan Hernec iz kovinskih obratov v Mariboru itd.

Zmagovalci so dobili »visoke denarne nagrade« (po 250 SD). Po tekmovanju se je razvila živahna debata, ki je trajala pozno v noč. Takih srečanj si v Ankaranu še želimo.

Nesporazum

Zelo lep fant, ki je imel bronhitis in je lahko le šepetaje govoril, se je bil napotil k zdravniku. Ko je pozvonil pri njegovih vratih, mu je odprla lepa zdravnikova žena.

»Je doktor doma,« je tiho vprašal.
»Ne,« mu je prav tako tiho odgovorila mlada žena. »Kar brez skrbi vstopite.«

Komisija za sklepanje o sprejemu in prenehanju dela pri DS podjetja

razglaš

prosta delovna mesta

1. pomočnika tehničnega direktorja za delovno pripravo,
2. pomočnika tehničnega direktorja za operativno in
3. pomočnika tehničnega direktorja za študij in razvoj.

Pogoji: pod tč. 1 se zahteva strokovna izobrazba diplomirane gradbene inženirja z 8-letno prakso in pooblastilom za izvajanje gradbenih del, pod tč. 2 se zahteva strokovna izobrazba diplomirane gradbene inženirja z 10-letno prakso in pooblastilom ali gradbene tehnika s 15-letno prakso in pooblastilom, pod tč. 3 se zahteva strokovna izobrazba diplomirane gradbene inženirja z 8-letno prakso in pooblastilom.

Razglas velja do 8. septembra 1966. Ponudbe sprejema kadrovska socialna služba podjetja.

PRAVNI NASVETI

KAKO JE TREBA OBRAVNATI PRAVICO DELAVCA DO SÓ-SOUDELEZBE PRI OBRACUNU OSEBNEGA DOHODKA V PRIMERU, KO PRENEHA Z DELOM PRI PODJETJU.

Osební dohodek je v bistvu oblika, s katero je vsak deležen dela dohodka, ki ga doseže delovna skupnost. Dohodek pa se dokončno ugotovi šele po zaključnem računu podjetja. Med letom so samo akontacije v smislu drugega odstavka čl. 80 TZDR. Ob zaključnem računu je treba obračunati dokončno vse med letom izplačane osebne dohodke. Tako ne gre za posebno pravico do soudeležbe po zaključnem računu, temveč za pravico do določenega dela ob obračunu osebnega dohodka v smislu 75. čl. TZDR, ki med drugim določa, da nihče ne sme delavca prikrajšati za pravico, da ne bi pri delitvi sredstev za osebne dohodke uveljavljal svoje udeležbe glede na svoj delovni prispevek, ugotovljen po osnovah in merilih, ki jih je delovna skupnost samostojno postavila.

ALI IMAJO VAJENCI PRAVICO DO LETNEGA DOPUSTA SE PO RAZVELJAVLJENI UREDBI O VAJENCIH ALI ŽE PO NOVEM TEMELJNEM ZAKONU O DELOVNIH RAZMERJIH?

Po določbi 2. člena zakona o prenehanju veljavnosti uredbe o vajencih (Ur. l. SFRJ, št. 14/65) se bodo učenci, dokler ne bodo izšli iz ustreznih republiških predpisov o učencih v gospodarstvu, sprejemali v uk, učne pogodbe pa sklepale zanje na način in po pogojih, določenih v predpisih, ki so veljali na dan uveljavitve tega zakona.

Z ozirom na citirano določbo pripada vajencu še vedno letni dopust po določbah pravilnika o delovnih razmerjih, dokler ne bodo izdani republiški predpisi o učencih v gospodarstvu, ne pa po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih, ki velja le za delavce.

IZKLJUČITEV NOSEČE DELAVKE IZ DELOVNE SKUPNOSTI

Na splošno prevladuje mnenje, do noseče delavke in delavke z otrokom do 8 mesecev starosti ni mogoče izključiti iz delovne skupnosti. Tako mnenje pa ni utemeljeno. Izključitev delavke iz delovne skupnosti zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti je dopustna in zakonita tudi če je delavka noseča ali če ima do 8 mesecev starega otroka. Določba 103/I čl. TZDR v takem primeru ne pride v poštev. Ta člen sicer res določa, da ne more prenehati delavki proti njeni volji delo v delovni organizaciji v smislu 98. čl. temeljnega zakona, dokler je delavka noseča oziroma ima otroka, starega do 8 mesecev. Člen 103 se sklicuje le na 98. člen, ki govori o prenehanju dela brez določene privolitve in to takrat, kadar delovna organizacija odpravi delovno mesto ali trajnejše zmanjša obseg dela ali kadar delavčeva delovna sposobnost ne ustreza zahtevi delovnega mesta, na katerem dela.

Izključitev iz delovne skupnosti pa je posledica dejanja hujše kršitve delovne dolžnosti. Ker delavki ni prenehalo delovno razmerje v smislu 98. čl. TZDR, tedaj zanjo določba čl. 103. omenjenega zakona ni upoštevana.

ALI PRIPADA VAJENCU V SMISLU SEDAJ VELJAVNIH PREDPISOV PODJETJA POLEG DENARNE NAGRADE SE DELOVNA OBLEKA, SPODNJE PERILO IN VSAKO LETO EN PAR ČEVLJEV?

Pravilnik o vajencih je na podlagi določil uredbe o vajencih (Ur. l. FLRJ št. 39/478/52) in uredbe o nagrajevanju vajencev (Ur. l. FLRJ št. 6/62) določal, da je vajenec podjetja upravičen do ene nedeljske obleke. Pravilnik o vajencih pa je bil razveljavljen z določili čl. 93. pravilnika o delu in poslovanju centra za izobraževanje GIP »Gradis« Ljubljana o štipendiranju in nagrajevanju vajencev. Ta pravilnik pa ne vsebuje določila, da pripada vajencu nedeljska obleka, ampak določa, da gre vajencu le denarna nagrada, ki se sestoji iz osnove in gibljivega dela, oziroma vajenci I. in II. letnika, ki stanujejo v naselju ali internatu imajo brezplačno hrano in stanovanje, gibljivi del pa prejmejo v gotovini.

Prav tako je prenehal veljati uredba o nagrajevanju vajencev na osnovi čl. 148 temeljnega zakona o delovnih razmerjih. Vprašanje nagrajevanja vajencev je izključno urejeno z določili pravilnika o delu in poslovanju centra za izobraževanje GIP »Gradis« Ljubljana o štipendiranju in nagrajevanju vajencev, ki ne opravičuje vajenca, da bi prejel poleg denarne nagrade še nedeljsko obleko, 2 para spodnjega perila in vsako leto po en par čevljev.

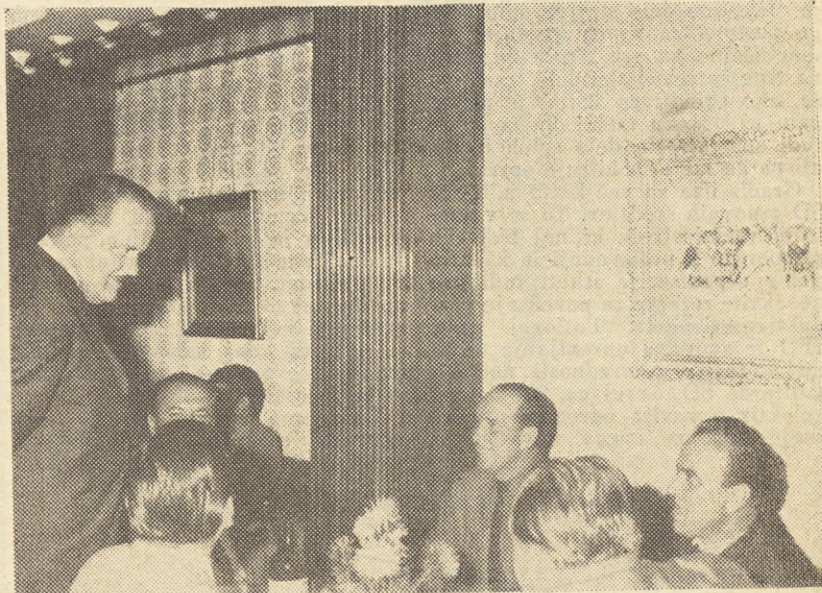

Na sprejemu pri predsedniku skupščine SRS

V ponedeljek 8. avgusta je priredil predsednik skupščine Socialistične republike Slovenije Ivan Maček -Matija sprejem za graditelje gorenjske avtomobilske ceste. Med povabljenimi gosti so bili predvsem delavci, ki so največ prispevali k dograditvi ceste, to so skupine monterjev tovarne »Metalna« iz Maribora, asfalterji podjetja »Slovenija-cesta«, graditelji predora in seveda gradisovci, ki so se izkazali pri tej gradnji in ki so morali premagati velike težave, da so to gradnjo uspešno dokončali.

Na sprejemu so bili tudi predstavniki organov delavskega samoupravljanja, projektanti, inženirji in drugi, ki so gradnjo vodili. Zgoraj je pogled na novozgrajeni del gorenjske avtomobilske ceste med Črničcem in Podtaborom, ki pelje čez tri velike mostove in velik predor pri Ljubnem ter skrajša pot od Ljubljane do Bleda za dobrih šest kilometrov in se ogne vsem brezizanskim klancem.

Na drugi sliki: predsednik Ivan Maček pri mizi, kjer so se gostili gradisovci. Udeleženci povedo, da jedatje in pijače in manjkalo in da je bilo vse »prima«. Tretja slika je posneta že precej pozno, ko so si udeleženci sprejema ogledovali prostore republiške skupščine — in prijazne točajke.

Planski barometer za julij je izračunan na podlagi mesečne dinamike plana, kumulativno za julij, ki so ga postavile PE, medtem ko je letna vrednost predvidenih del stalna. V juliju je izvršitev plana nekoliko slabša, kot je bila prejšnji mesec, saj je zabeležena manjša izvršitev mesečnega in letnega plana, ker je mesečna realizacija v primerjavi s prejšnjim mesecem občutno manjša.

A. USPEH PODJETJA

V juliju je podjetje kot celota izvršilo mesečni kumulativni plan s 96,4 %, kar je za 5,4 % manj kot prejšnji mesec. Medtem ko so izvršena gradbena dela s 96,8 %, je vrednost realiziranih obrtniških storitev še manjša (94,6 %).

Skupni letni plan za obravnavano obdobje ni dosežen za 1,8 %. Tudi pri letnem planu so obrtniška dela manj dosežena kot gradbena, saj je vrednost izvršenih obrtniških del za 2,7 % manjša od predvidene.

B. USPEH GRADBENIH ENOT

Gradbišča kot celota so izvršila kumulativni mesečni plan s 92,6 % in so z gradbenimi in obrtniški deli pod planom. Taka ugotovitev velja tudi za izvršitev letnega plana, saj so skupna dela za 1,2 % pod planom. Skupni letni plan za obdobje prvih 7 mesecev so med gradbenimi enotami presegli samo na Jesenicah in v Kopru, tudi PE Maribor je z realizacijo le 1 % pod planom.

Planski barometer za julij 1966

C. USPEH OBRATOV

Obrati kot celota niso dosegli mesečnega in predvideni del letnega plana. Skupni mesečni plan so presegli v PE KO Ljubljana in LO Škofja Loka, vsi drugi so pod planom. Predvideni del letnega plana pa so dosegli samo v PE KO Ljubljana.

D. PRODUKTIVNOST IN EFEKTIVNE URE

Produktivnost v celoti ni dosežena, ker so obrati prikazali nekoliko manjšo produktivnost, ker je realizacija za 3,1 % manjša, učinkovite ure pa le za 1,5 %. Gradbišča so predvideno produktivnost dosegla. Učinkovinih ur je manj, kot je bilo planirano, kar je pozitivni pokazovalec. Letni del plana učinkovinih ur so presegli v Kopru (realizacija se je

A. Gradbišča

Planski pokazatelj	»Gradis«	Gradbišča skupaj	Ljubljana	Maribor	Celje	Jesenice	Ravne	Ljubljana okolica	Koper
Realizacija za januar—julij									
Skupna dela	96,4	97,6	95,9	98,0	92,1	105,5	91,6	78,8	130,0
gradbena dela	96,8	98,3	97,6	98,9	91,2	98,7	92,7	81,4	132,1
obrnitiška dela	94,6	95,3	88,1	94,0	94,4	127,1	88,6	74,6	120,1
Letni plan									
plan v %	50,5	50,5	52,3	50,0	47,1	54,1	43,0	52,5	55,0
a) skupna dela									
realizacija v %	48,7	49,3	50,1	49,0	43,4	57,1	39,4	41,4	71,5
+ ali —	— 1,8	— 1,2	— 2,2	— 1,0	— 3,7	+ 3,0	— 3,6	— 11,1	+ 16,5
b) gradbena dela									
plan v %	50,9	51,1	53,8	50,0	47,2	54,5	44,0	53,5	55,0
realizacija v %	49,3	50,3	52,5	49,5	43,0	53,8	40,8	43,5	72,7
+ ali —	— 1,6	— 0,8	— 1,3	— 0,5	— 4,2	— 0,7	— 3,2	— 10,0	+ 17,7
c) obrtniška dela									
plan v %	48,7	48,7	46,3	50,0	47,0	53,0	40,6	50,9	55,0
realizacija	46,0	46,4	40,7	47,0	44,4	67,4	36,0	38,0	66,1
+ ali —	— 2,7	— 2,3	— 5,6	— 3,0	— 2,6	+ 14,4	— 4,6	— 12,9	+ 11,1
Produktivnost									
plan	16,44	14,21	15,41	14,30	10,99	14,35	11,83	15,22	18,38
realizacija	17,32	15,55	17,32	17,90	10,21	15,41	11,19	13,25	23,15
%	105,4	109,4	112,4	125,2	92,9	107,4	94,6	87,1	125,9
Efektivne ure									
plan v %	52,5	51,8	52,2	50,0	55,8	52,1	51,8	50,0	55,0
realizacija v %	48,3	46,5	45,3	39,5	54,8	47,9	50,7	46,7	57,7
+ ali — %	— 4,2	— 5,3	— 6,9	— 10,5	— 1,0	— 4,2	— 1,1	— 3,3	+ 2,7

B. Obrati

Planski pokazatelj	Obrati skupaj	SPO	KO Ljubljane	KO Maribor	LO Škofja Loka	OGP	Projektivni biro
Realizacija za januar—julij							
Skupna dela	93,9	93,3	100,8	89,6	101,0	83,7	95,6
gradbena dela	94,2	93,3	100,8	89,6	101,9	83,7	105,1
obrnitiška dela	64,8	—	—	—	68,2	—	62,6
Letni plan							
plan v %	50,5	48,0	51,6	50,0	61,7	48,0	64,3
realizacija v %	47,4	44,8	52,0	44,8	56,5	41,2	61,5
+ ali —	— 3,1	— 3,2	+ 0,4	— 5,2	— 5,2	— 6,8	— 2,8
Produktivnost							
plan	22,43	25,34	22,58	22,94	19,80	21,10	25,07
realizacija	21,72	25,42	23,90	19,38	20,00	20,74	23,83
%	96,8	92,4	105,8	84,5	101,0	98,3	103,3
Efektivne ure							
plan v %	54,8	57,1	54,7	49,0	56,4	54,8	55,3
realizacija v %	53,3	57,7	52,0	52,0	56,8	47,8	56,3
+ ali —	— 1,5	+ 0,6	— 2,7	+ 3,0	+ 0,4	— 7,0	+ 1,0

močno povečala in plan ur ne ustreza realizaciji, zato je tudi dejansko ta podatek pozitiven),

v SPO, KO Maribor, LO Škofja Loka in Projektivni biro.

Vprezimo vse konjske moči

Gospodarska reforma postaja vse bolj in bolj stvarnost. Mnogi so si še do nedavnega na tihem želeli, da bo dovolj, če prežive sedanje kritično obdobje, ki bo morda trajalo leto, dve, ker bo potem sledilo obdobje konjunktura. Takih pa je z vsakim dnevom vse manj in sprijazniti se bo treba s stvarnostjo.

Potrebno bo trdno gospodariti, da bi zagotovili obstoj podjetja, še trše pa, da bi napredovali. In tudi napredovati bo treba, sicer bomo nazadovali. Take in podobne misli so bile do sedaj že mnogokrat povedane na vseh mogočih ravneh, tudi napisane so bile, pa vendar se pogosto v vsakodnevni praksi srečujemo s pojavi, ki kažejo, da mnogi nocoj spoznati stvarnosti, da ji celo kljubujejo — seveda v škodo sebi in kolektivu.

Zakaj gre to pot? Pretežna večina operativcev že dolgo dobro ve, da je učinkovito delo strojev odločilnega pomena za uspeh gradnje. Pri tem mislim na vse stroje ne samo na tiste za zemeljska dela. Vsak, pa še tako primitiven vzvod je pomagal, ki človeku vselej olajša, če ne tudi omogoči, da delo sploh izvrši, ali pa ga lažje in hitreje opravi.

Gradiš ima za več kot 5 milijard SD osnovnih sredstev. To so v pretežni večini stroji, ki naj bistveno prispevajo k proizvodnji in kjer je poleg organizacije iskati tudi vse neodkrita rezerve za povečanje produktivnosti dela. Poslovni enoti SPO je zaupano upravljanje težke mehanizacije v vrednosti nad 2,2 milijarde SD. Torej ca. 200-članski kolektiv upravlja ogromno premoženje, saj na enega upravljalca

pride nad 10 milijonov OS, medtem ko na enega člana kolektiva podjetja komaj dvajseti del tega, to je za okoli pol milijona SD.

Vse te ugotovitve niso samo teoretične. Te kažejo prav na to, kolikšna je odgovornost upravljalcev v SPO. Dosedanja praksa je vse preveč usmerjala upravljalce SPO na zasledovanje časa, dela in vse premalo na zasledovanje efekta dela. Razumljivo — bili so časi, ko smo bili še zadovoljni, da je prispel na gradbišče stroj in da je motor ropotal. Če stroj ni naredil nekega dela v dveh urah je pač to storil v štirih ali več urah. Pri prevzemanju novih del smo pač več ali manj uporabljali izkušnje doseženih efektov in tako »zidali« raje ceno, kot se pa resneje ubadali s produktivnostjo.

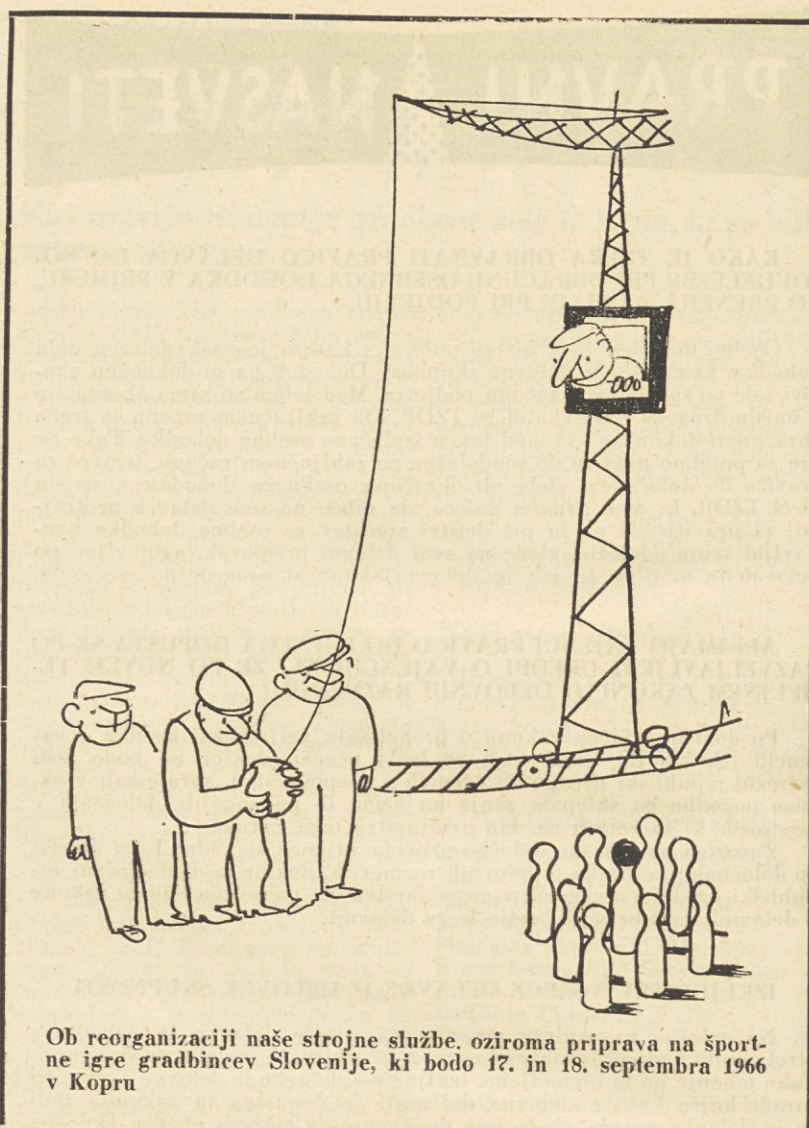
Tako so bili zadovoljni vsi. Strojniki, ker je imel podpisane ure, sektorski, ker je delo imel le izvršeno, čeprav pozneje. Da celo investitor je bil zadovoljen, pokuril je družbene kredite in lastni žep ni bil prizadet. Seveda povsod ni vedno šlo ravno tako gladko. Med investitorji so bile tudi izjeme. Druge se je tudi kdaj zataknilo, vendar moramo le priznati, da za denarce ni bilo posebnega huda.

Tako smo seveda skupno tudi prispevali svoj delež, da so dozoreli

pogoji za reformo. Reforma nam je sedaj vse to zmešala, stvari se pa vse bolj zaostrujejo. Najhujše je to, da tistega denarja, ki smo ga prav mi tako vztrajno »kurili«, manjka in da ga bo verjetno še manj. Po dosednji praksi bi bilo menda najbolje, da smo proti reformi, ker je le »ona« kriva, da ni denarja. Pa temu ni tako. Potrebno bo usmeriti našo miselnost prav v nasprotno smer. Nič več kreganja za ure, ki naj ostanejo le še osnova za izračunavanje doseženega učinka dela.

Bagerist bagra z žlico 1 m³ ima v stroju instaliranih 100, skreperist 100-250, nakladač 50-90 KM itd. Razumljivo je, če upravljač takega bro pozna. Vse te konjske moči se stroja ni dober »furman«, če mu konji lenarijo, se to hitro vidi in domorajo bolje vpreči in pognati, da bi dale od sebe to, za kar so tudi namenjene. Razumljivo je zato, da so upravljači teh strojev na izredno eksponiranih mestih in da se vsaka najmanjša hiba, ki jo store, takoj in že zdaleč opazi. Dovolj je, če zjutraj zamudi eno do dve minuti, to vidijo vsi — nasprotno se pa ne opazi če manjka zidar, tesar ali delavec. Se huje je, če je ta upravljač žerjavist. Njegova odsotnost in izpad žerjava sta usodna za delo velikih skupin delavcev. Ni torej čudno, če dobrega žerjavista hvalijo na vse pretege, slabega pa grajajo — da mu praktično ni živeti. Vsakodnevna opazovanja pa kažejo, da še zdaleč ni storjeno vse, da bi vpregli vse konje in da bi tudi subjektivne vzroke izpadov zmanjšali na minimum. Nerazumljivo je sicer, da bagerist na bagru Ub 1 na Dravi ne naredi več od 25 m³/h, čeprav bi s smotnim delom moral narediti vsaj 35 m³/h. Podobno velja tudi za druge: za skreperiste, buldozeriste in tudi šoferje. Pri teh ugotovitvah ne gre za iskanje krivcev, ker ni namen obdolževati. Namen je spoznati dejstva in dognati, kako pri taki produktivnosti in današnji konkurenčnosti na tržišču ni mogoče zagotoviti dela celotnemu kolektivu. Ker vsi upravljam, imamo tudi dolžnost ne samo pravico vprašati, zakaj so tako nizki učinki. Samo taka pot nas lahko privede do spoznanja resnice. Nerazumljivo je namreč, da je moči z ročnim delom ali primitivnejšimi stroji opravi dela hitreje in ceneje.

Iz vrst naših upravljalcev strojev se pogosto sliši, češ, kako naj povečamo produktivnost, ko pa imamo samo stare in izrabljene stroje. Temu bi lahko ugovarjal tako, da smo vedno nabavljali le nove in »izjemoma« že rabljene stroje. Res je pa tudi, da se je pretežna večina naših strojnikov prav na teh strojih sploh učila delati. Od vsega je pa najbolj res to, da vzdrževanju strojev posvečamo zelo malo skrbi in časa. To poslednje trdim kategorično, ker sem do sedaj že neštokrat bil priča, da mnogim upravljalcem strojev še zdaleč ni jasno, kaj je vzdrževanje stroja ali avtomobila.

Ob reorganizaciji naše strojne službe, oziroma priprava na športne igre gradbincev Slovenije, ki bodo 17. in 18. septembra 1966 v Kopru

Res je tudi, da imamo gradbeniki za to vrsto dejavnosti malo razumevanja in posluha in da hočemo, da bi stroji kar naprej delali. Res je pa tudi, da so strojniki premalo vztrajni, da bi to osnovno potrebo speljali v korist nam, gradbenikom. Kaže, da bo rešitev v tem, da se

bodo morali neki gradbeniki bolje seznaniti s funkcijo strojev, mnogi strojniki pa s problematiko gradbenikov. Medsebojno boljše razumevanje bo tudi ključ za sporazumevanje, vendar brez sentimentalnosti — razumevanje v grobi ekonomski stvarnosti.

Jože Lipovec

Skupina delavcev pri gradnji kleti v Ljutomeru

Odkrivamo nove delovne metode: elektronski možgani

(Nadaljevanje)

Seveda statični biro vedno pazi, katere stvari bo dal računati v računski center, ker je treba storitve plačati kot posebnemu oddelku podjetja. Po primerjavi stroškov za izdelavo statičnih računov smo ugotovili, da se uporaba računskega centra splača, brž ko je treba izvršiti obsežnejše in bolj komplicirane račune. V boju s konkurenco je računski center lastnemu podjetju ugoden jeziček na tehtnici.

O računskih strojih ter osnovah za delo elektronskega računskega centra

Od antičnega Abakusa do novih elektronskih, računskih avtomatov je dolga razvojna pot, ki je bila v zadnjem desetletju prehojena zelo prizadevno in pospešeno. Meriti in šteti sta dve možnosti, kako izvršiti neko računsko operacijo. Temu analognost se razlikujejo tudi računski pripomočki.

Pri najbolj poznanem pripomočku — logaritmičnem računalu predstavimo jeziček iz ene lege v drugo in na skali odčitamo, torej odmerimo vsoto vseh dolžin na osnovi matematičnega dejstva, da dve števili medsebojno množimo tako, da logaritem obeh števil seštejemo. Pri planimetru z obkroženjem robov poljubne ploskve premikamo merilni kotač in s tem določimo površino. Z modernimi integrirnimi napravami rešujemo enostavno in hitro diferencialne enačbe. Mehanične integrirne naprave dajejo risane krivulje, elektronske naprave

pa svetlobno krivuljo. V nasprotju s tem uporabljamo številčna računalna diskretne vrednosti številke. Pri krogičnem računalu po Abakusu, po katerem se danes otroci učijo šteti in računati, kjer potiskajo živo pobarvane kroglice z leve na desno stran in jih nato preštejejo. Vmesne vrednosti so možne, vendar niso upoštevane.

Za prakso so važne predvsem računske naprave za številčni sistem.

Ročni računski stroji — imajo stopničaste valje in nazobčane kolesčke. Pri prvih strojkah je bilo potrebno mnogo vrtenja naprej in nazaj, pri novejših je potrebno že manj vrtenja. Enostavni ročni ra-

čunski stroji so omogočili samo eno računsko operacijo npr. seštevanje ali odštevanje ali množenje ali deljenje. Računar je nastavil številke, zavrtel ročko in vpisal rezultat v formular. Po zbrisanju podatkov je pričel postopek z novimi številkami.

Pri električnih namiznih računskih strojih — ni potrebno več vrtenje ročice, možno je odčitavanje rezultatov. Vpeljane so tipke za nastavek števil in celo papirni trak za kontrolo nastavka.

Računski avtomati — ne opravljajo samo osnovne štiri računske operacije: seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, temveč zmorejo

izbirati npr.: izmed vrste danih števil največje število. Najvažnejša razlika med temi napravami in električnim namiznim računskim strojem pa je ta, da poteka račun po programu avtomatično. Pri namiznih računskih strojih vstavljamo podatke neposredno s tipkami ali nastavki. Rezultati so vidni pri okencih. Pri računskih avtomatih najprej vključimo napravo, ki posreduje določene podatke in vpis številčnih podatkov po ključu na preluknjani kartonski ali magnetni trak. Te informacije bodo potem prečitane v računskem avtomatu in izračunane. Pri izdaji rezultatov bo ta postopek ponovljen v obratni smeri. Možno je celo tiskanje rezultatov s pisalnim strojem. Pri elektronskih računskih strojih so uporabljene elektronke, transistorji, diode itd., ker imajo veliko delovno hitrost. Razlikujejo serijsko — zaporedno in paralelno — vzporedno vezavo. Pri zaporedni vezavi bodo števila upoštevana drugo za drugim, pri vzporedni vezavi pa obe števili hkrati.

Komandna celica skrbi za delo po določenem računskem programu. Računski avtomati imajo zbiralnika: notranjega za hitro registriranje ter zunanega za veliko kapaciteto za podatke. Oba zbiralnika izdelujejo sedaj kot magnetna, da tudi pri izpadu električnega toka ne gre vsebina računa v izgubo.

Osnova za uporabo računskih avtomatov je znanje višje matematike ter za gradbeništvo še posebej znanje trdnosti in statike konstrukcij. Z uporabo matrič, determinant, vektorjev je omogočena transfor-

macija računa in upoštevanje elastičnih enačb.

Vedno večja uporaba računskih naprav, vodenih z določenimi programi za statične preiskave, silijo gradbenike, da se seznanijo s temi novimi pripomočki. Pri tem niso avtomatično reševane samo elastične enačbe, celotni račun dobi drugačen potek in izgled. Račun z maticami zaradi svoje sistematičnosti bistveno skrajša izdelavo računskih programov.

Večje probleme je potrebno reševati in izdelati programe ob sodelovanju z matematikom. Sodelovanje je koristno le tedaj, če statik in matematik razumeta obojestransko govorico in probleme.

Nastopa vprašanje, če avtomatski računski stroji, včasih imenovani elektronski možgani, po vložnem ali voljenem programu znajo tudi misliti. Obstajajo večinoma humoristične anekdote kot odgovori na to vprašanje. Gotovo je le to, da ti moderni dobro oskrbovani stroji, prihranijo uporabniku veliko mehaničnega umskega dela, miselnega dela pa ne morejo prevzeti. Nasprotno, lastnost računskih avtomatov je, da vse naloge močno natančno izvršijo, vključno z vsemi nepravilnostmi v nastavku ali tiskovni mi napakami, kar vse sili uporabnike k posebno skrbni priravi podatkov in vestnemu predelu.

Popis literature ter matematične osnove za uporabnike elektronskih računskih avtomatov je možno najti v knjigi: Beton — kalender 1965, II. del.

Sestavil: ing. Rudi Cerkovnik

Tudi v Prlekiji gradimo

Eden večjih sektorjev gradbenega vodstva Maribor je tudi gradnja vinske kleti v centru Prlekije — Ljutomeru. Čeprav se klet s pripadajočimi objekti gradi že skoraj tri leta, ste o tej gradnji in njenih graditeljih slišali bolj malo, zato naj vas s tem pridnim kolektivom, ki je skozi tri leta trajajočo gradnjo štel povprečno 50—70 ljudi, seznanim malo pobliže.

Tehnološki proces od trgatve grozdja pa do v svetu zelo cenjene ljutomerske kapljice, ki jo včasih lahko pijejo celo člani ostalih Gradisovih enot (na vinski razstavi v Ljubljani ali pa ob obisku našega gradbišča), zahteva večje število objektov. V Ljutomeru smo od leta 1963 pa do danes, ko gradnja še traja, v sklopu vinske kleti napravili naslednje večje objekte:

- a) dovozno cesto s platojem — tu je mišljen plato pred steklenično kletjo in še nedograjeni plato pri glavni kleti;
- b) trafo postajo;
- c) vodovod v dolžini 1.400 m s pripadajočim vodnjakom, črpalnico in 50 m³ rezervoarjem;
- d) poskusni — sondažni vodnjak, s katerim smo ugotovili sestav zemeljske plasti in globino talne vode, globok 23 m s premerom 1 m;
- e) kompletno fekalno kanalizacijo objektov, z odvodom v potok Kostanjevico;
- f) steklenično klet z nalivalnim obratom in upravo — pisarnami;
- g) glavni objekt »stolpna klet« z recepcijo grozdja in zveznim hodni-

kom (povezava za transport vina iz glavne kleti v steklenično klet — nalivalni obrat).

Prav s tem objektom bi bralce rad pobliže seznanil, da bodo imeli konkretnjšo predstavo o njegovi velikosti.

Klet je okrogla s premerom 36 m in ima štiri etaže, od katerih so tri pod zemljo v globino čez 13 m, ena pa v višini 9,50 m nad zemljo. Skupna višina torej znaša skoraj 23 m, prav škoda pa je, da je skoraj ves trud »zakopan« v zemljo, saj je vidna le tretjina kleti — le tisti del, ki moli iz zemlje.

V drugi in tretji etaži — pod zemljo — bo vino uskladiščeno v sodih, medtem ko bo v prvi etaži, etaža betonskih cistern. V pritličju se nahaja v sredini proizvodni prostor in 18 cistern. Okoli jedra pa so s hodnikom ločeni še ostali prostori, kot so: komandni prostor, pisarne, laboratorij, prostor za klimatizacijo, odprto skladišče pešk in sanitarije ter ostali za funkcionalnost potrebni prostori.

Klet bo skupno lahko sprejela 460 vagonov vina (kar bi zadostovalo za

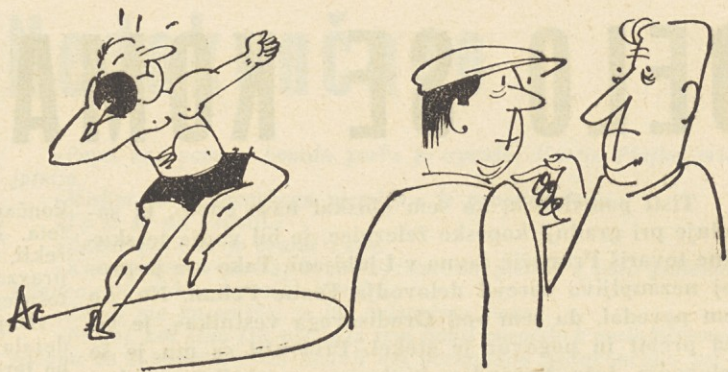
vse likofe »Gradisa« za dobo petih let pa še za proslavo 25-letnice obstoja našega podjetja bi kaj ostalo), skupna vrednost samo gradbenih del pa znaša 430 milijonov S din.

Objekt je do tretje faze gotov, pred nami je pa vseeno še veliko dela — najodgovornejše je vsekakor omet cistern, katerega je mimogrede povedano 6.000 m². To je zahtevno in odgovorno delo, kajti cisterne morajo biti vinonepropustne, to pa je treba doseči v glavnem z ometom. Omet homo po predhodnih recepturah ZRMK — Ljubljana delali z mešanico puconskega peska, mivke iz Moravc in anhovskega cementa PC 450 ter dodatkom ardenita (tesnilec uvožen iz Italije).

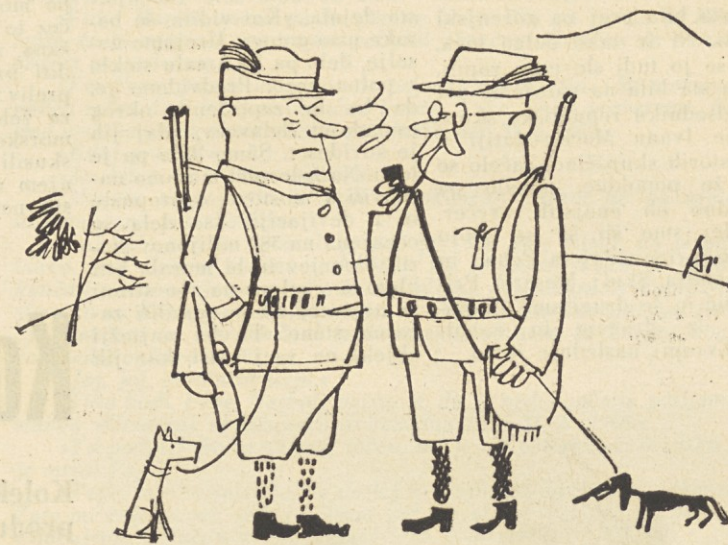
Do trgatve nam ni ostalo več dosti časa in upamo, da bodo vsaj tista dela, ki jih zahteva investitor in so mu za predelavo grozdja nujno potrebna do tedaj gotova. Kolikor nam to v celoti uspe, bomo hvaležni vsem pridnim rokam naših tesarjev, zidarjev in vseh ostalih delavcev, ki ta objekt grade, predvsem pa delovodji Slaniču, ki kar ne more s tega lepega koščka slovenske zemlje, saj tu gradi že celih pet let.

Vsi bi radi, da bi bil investitor zadovoljen z našim delom in če nam to uspe, bo naše delo cenjeno še bolj. Tako se hitreje pozabi na vse tiste neprijetnosti, ki pri graditvi nastanejo, da pa le-teh ni ravno malo pa verjetno vsi bralci veste tudi sami.

Stari

— Tale atlet je zelo močan...
— To ni še nič! Naš nadzorni ti kot za šalo izvrže kubik zidu, pa še ne utruji se!

Gradbeni inšpektorji po nedeljskem lovu
— Si kaj ujel?
— Dve garaži, tri vikende in eno hišico...

Življenjski standard povprečnega Celjana

Celjski osebni dohodki med najnižjimi v podjetju — Gradbena realizacija na uro pa znaša le 9,3 din, v Kopru 21,4, Ljubljani 15,4, Zalogu 13,3 itd.

Statistični podatki zveznega zavoda za statistiko prikazujejo, da so v obdobju januar-julij 1966 narasle cene za 38 %, v primerjavi z istim razdobjem preteklega leta

V istem obdobju so se izdatki prebivalstva povečali za okoli 40 %. Tako izda po statističnih podatkih srednja družina za hrano 35,6 % več, za tobak in pijačo 61,3 % več, za obleko in obutev 35,6 %, za stanovanje 46 % več itd. kot v prvih 7 mesecih lanskega leta.

Šele v zadnjih mesecih so se povečani življenjski stroški izravnali z delno povečanimi zasluži. Toda v Celju ni bilo tako.

Poprečje gradbenega vodstva Celje je julija znašalo 53.352 starih dinarjev, vtem ko je znašalo poprečje za celjski bazen že marca 60.500 starih dinarjev (Ingrad julij 91.200). Zvezno poprečje pa znaša po najnovejših podatkih 65.300.

Realni osebni dohodek je znašal:

	Bruto St. din
31. XII. 1965	38.212
30. VI. 1966	42.500

Če primerjamo še urno postavko z ostalimi enotami, potem znaša urni popreček enot 3,96 N din
Celje 3,63 N din

V lanskem letu pa je v istem obdobju znašala poprečna urna postavka popreček za PE skupaj 3,20 N din
Celje 3,12 N din

Povprečni presežek učinka le 2,2 %

Po podatkih polletne bilance izplačujejo v Celju po učinku 85 % — toda poprečni presežek dela po učinku znaša le 2,2 %.

Sicer je iz plačilnih seznamov zadnjih mesecev razvidno, da po času sploh ne delajo, temveč imajo registrirane ure v akordu. Ali le redki sektorji pa dejansko izplačujejo po učinku (npr. Šoštanj), in še ti presežki so minimalni.

Na objektih, kjer so roki kratki, delajo tudi v nadurah. Koeficient nadurnega dela se je v Celju izmed vseh enot najbolj povečal. Edino na Ravnah in Kopru se nadurno delo veča, pri vseh ostalih edinicah pa občutno pada. Za primer navajamo, Celjani so imeli lani ob polletju 13.827 nadur, letos pa se je v istem obdobju število nadur povečalo na 16.374.

Zanimiv je podatek iz julijske situacije. V juliju so imeli gradbene realizacije 3.340.015 SD, za kar so porabili 360.000 delovnih ur, torej

znaša gradbena realizacija na uro 9,3 dinarja. Gradbena realizacija na 1 uro pa znaša v Kopru 21,4, Ljubljani 15,4, Zalogu 13,3 itd.

Seveda delajo Celjani v zelo težavnih razmerah, toda nobenega vzroka ni, da se delo po učinku ne bi moglo povečati.

O tem so razpravljali že na zadnjem tehničnem sestanku. Rezultati tega sestanka se bodo pokazali ob 3/4 letni bilanci.

In kaj pravijo delavci?

Kuham si sam

Rudolf Picsek, nekvalificiran delavec.

Vse bi še šlo. V Celju sem zadovoljen, le »plača« je nizka.

Tak je bil prvi odgovor na postaljeno vprašanje.

Julija sem zaslužil 47.857 SD. Od tega so mi odbili za sindikat, DOZ,

Rudolf Picsek: »Moj dohodek in življenjski stroški so se skregali.«

vzajemno pomoč 2581, torej sem prejel 45.276 SD gotovine. Kuham si namreč sam, oziroma se priložnostno hranim v gostilni. Hrana je v Celju draga in največkrat vzdržim kar ob suhi hrani. Zajtrk nimam. Dnevno pokadim do 20 cigaret, za stanovanje pa plačam 1500 SD. Tako mi v najboljšem primeru

ostane za obleko in ostale potrebščine le borih 15.000 SD. Želel bi delati v akordu. Verjetno bi se s tem moj zaslužek povečal.

Pomagati si moraš, kakor veš in znaš

Franc Kos je mlad zidar, v Celju dela že 3 leta. Do sedaj je delal na gradbišču v Majšperku in je šele pred kratkim prišel na gradbišče samskega doma na Hudinji.

Rad imam Celje in Celjane, pa tudi v kolektivu je vse v redu. Odnosi so dobri, le »tega pod palcem« je vedno premalo, je pokazal z roko tovariš Kos. Zaslužimo poprečno 60.000 do 68.000 dinarjev mesečno. Hranim se v obratu družbene prehrane. Tu stane kosilo 400, večerja 280 in malica 200 SD. Zajtrk si kuham sam. Stanovanje in hrana me staneta mesečno od 28.000 do 30.000 SD.

Največkrat zdržim ob suhi hrani.

Če imam priložnost, delam tudi popoldne. Če je potreba v podjetju, drugače pa se včasih »natrofi dober fuš«. Pomagati si moraš kot veš in znaš, se je veselo nasmejal in že odhitel na delo.

ZA ŽENO LE 10.000 DINARJEV

Se dobro, da imam skromno ženo, je začel pripovedovati Husnija Dedič, delavec na objektu bloka B-VIII. Vsak mesec pošljem ženi 10.000 dinarjev, seveda nekateri mesec tudi več.

Julija sem npr. skupno z nadurnimi zaslužil 44.933 din, za stalnost sem dobil 6700 ter 9300 terenskega dodatka. Od tega me stane hrana skoraj 30.000 din, 8147 dinarjev sem imel odbitka in tako mi je še ostalo 21.786 dinarjev. Moram priznati, da mi je pred 5 leti ostalo veliko več denarja za ženo in za lastne potrebe.

Zadnjič sem zaprosil sindikat za posojilo v višini 20.000, pa mi ga niso odobrili. Rad bi si kupil novo obleko, saj veste, kako je, človek ne more hoditi raztrgan po Celju.

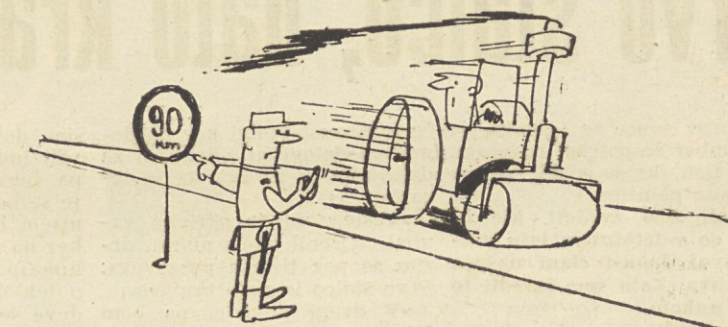
Tako živimo in delamo v Celju in upamo na boljše čase, ki morajo priti.

„Gradisov vestnik“

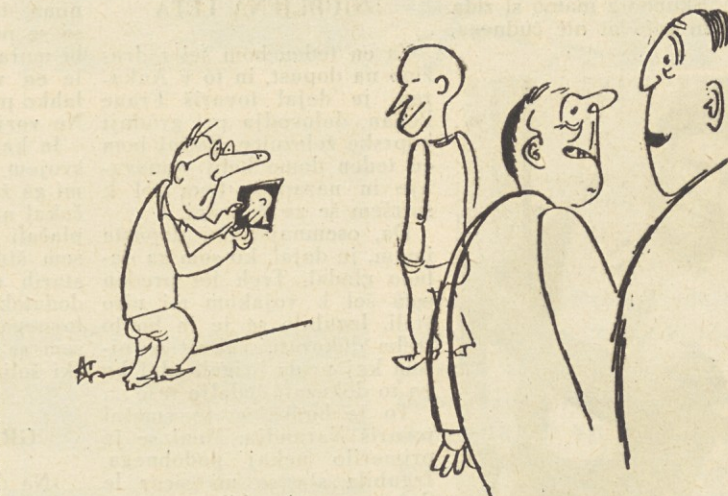
»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Lobneta Tomšiča« v Ljubljani. — Izhaja mesečno.

— Le kako moreš s tako lahkoto nositi nahrbtnik, poln jabolk?
— Preprosto! Jabolka sem prej olupil, pa so toliko lažja!

SPOSOJENA IDEJA

— Kaj pa kadrovski tako bulji v našega Fonza?
— Center za izobraževanje je poslal okrožnico z nomenklaturo poklicev z naročilom, naj kadrovski pregleda, ali so ljudje na delovnih mestih z ustreznimi profili. Zdaj pa naš kadrovski to preverja...

DELO SE KOMAJ ZAČENJA

Tisti ponedeljek, ko sem obiskal našo enoto, ki sodeluje pri gradnji koprške železnice, je bil vodja te skupine tovariš Primožič ravno v Ljubljani. Tako me je precej nezaupljivo sprejel delovodja Franc Pehan. No, ko sem povedal, da sem »od Gradisovega vestnika«, je bil led prebit in pogovor je stekel. Pridružil se mu je še delovodja Jože Narandja, ki bo zamenjal Pehana, ker odhaja le-ta na dopust. Potlej bo pa kar ostal na progi, saj je dela na tako dolgi trasi — osem in pol kilometra — za oba dovolj.

Oba — Narandja in Pehan — sta bila prej na gorenjski cesti. Ni še tako dolgo tega, ko so jo tudi slovesno zapili. Oba sta bila na sprejemu pri predsedniku republiške skupščine Ivanu Mačku-Matiji v prostorih skupščine. Začelo se je že popoldne, nehala pa uradno ob enajstih zvečer. Potlej smo šli še na svojo roko, pripovedujeta Pehan in Narandja, Skulj, Mesarič, Primožič in še drugi smo šli potlej še drugam in nehali v »Evropi« naslednje jutro.

»Tu se delo šele začinja,« sta dejala. »Kot vidite, še barake niso gotove. Urejamo naselje, delo pa bo kmalu steklo s polno paro. Predvideno je, da bo tu zaposlenih okrog osemdeset delavcev, zdaj jih je štirideset. Samo delo pa je lepo. Na železnici moramo napraviti 4 mostove, 4 propuste in 2 devijacije. Vsa dela so ocenjena na 380 milijonov starih dinarjev in bi morala biti blato se razleže na vse strani in bo torej treba zgraditi zagatne stene. To bo najtežji objekt na vsej trasi, kar jih

končana aprila prihodnjega leta. Za objekte pa so nam rekli, da bi morali biti gotovi pravzaprav že do konca letošnjega leta.«

»Najhuje bo na Prelivu,« sta dejala. Zgraditi moramo most na terenu, kjer je pravzaprav še zdaj morje. Železnica bo namreč tekla od koprškega pristanišča naravnost čez »morje« pod Serminski hrib. Ta kos trase je le delno osušen in gre trasa skorajda bolj po morju kot po suhem. No, čez to območje teče reka Rižana, za katero je treba urediti pristojo pot v morje, čez preliv pa seveda zgraditi most za železnico. Teren je samo morskno blato. Skrajša so poskusili zgraditi nasip in na njem most. Za poskus so nasip napravili in ga tudi po-

skusno obtežili. Ne vzdrži, moramo mi zgraditi,« sta dejala Pehan in Narandja.

Pri ogledu trase sem pri kilometru 2,353 naletel na skupino delavcev, ki jo vodi Stefan Sabol. Le-ta je bil takrat komaj dobra dva tedna delovodja. Prišel je iz dvoletne delovodske šole in je bil naš štipendist. Kako se počuti na novem delovnem mestu? Nič posebnega, je dejal, tule je blato, dež nagaja in pitne vode nimamo. Po cevi pride daleč in je čisto topla, ker cevi niso vkopane. Tako kot je sam delovodja mlad, so »mladi« tudi delavci njegove skupine. Nihče še ni imel pravice do dopusta, se pravi, da ni pri našem podjetju še eno leto. Če bodo zdaj ostali, je pa tudi še veliko vprašanje.

GRADNJA KOPRSKE ŽELEZNICE — Pogled na tale že izkopani propust priča, da so naši delavci le opravili že dober kos dela

Koprčanom dela ne manjka

Kolektiv te poslovne enote ima najmanjše režijske stroške, najvišjo produktivnost, ob polletju pa je dosegel že skoraj tri četrtine letnega plana

Podatki vsekakor govorijo v prid naši koprski poslovni enoti. Letošnji plan je predviden na okrog 800 milijonov starih dinarjev realizacije, od česar pride samo na gradbena dela za okrog 660 milijonov. Do 15. julija pa so ustvarili že 570 milijonov, kar pomeni, da so planska predvidevanja visoko presegli. Zanje pa govorijo še drugi podatki. Ta enota ima najmanjšo režijo v vsem podjetju. Znese namreč le 8,7 odstotka z obrtniški deli vred in 10 odstotkov pri samih gradbenih delih. Tudi produktivnost je najvišja, najnižje pa je pri vsem Gradisu razmerje med osebnimi dohodki in prodajno ceno (14,6 : 16,7). Vse to so podatki, ki pričajo o veliki prizadevnosti članov tega kolektiva in o smislu za gospodarjenje tako samoupravnih kot upravnih organov te poslovne enote.

Seveda bi bilo treba napraviti posebno študijo tega, kako uspejajo dosegati take rezultate v tej poslovni enoti in kje so torej vzroki, da jih ne dosežejo drugod. Zelo ver-

jetno bi se tak trud splačal. Nekaj pa vendarle že takoj lahko rečemo. Ta poslovna enota nima kdo ve kako velike in razkošno urejene »baze« s poslovnimi in drugimi po-

stori. Pritlična skromna stavbica, raje bi skoraj rekel zidana baraka, in nekaj lesenih barak — to je vse. Malo osebja, majhna režija, malo prostorov, majhna amortizacija, majhni vzdrževalni stroški itd. Morda bo kdo dejal, da to niso merila in da bi bilo tako primerjavanje primitivistično, češ, da živimo pač v dvajsetem stoletju in da ne moremo živeti v s slamo kritih kolibah, kar bi bilo še cenejše. Veliko resnice je tudi v tem in si prav zato Koprčani neznansko žele zgraditi samski dom, brez katerega ni skoraj nobene poslovne enote pri Gradisu.

Koprčani pa pravijo še nekaj drugega. Baje pri Gradisu velja Koper za nekakšen »kazenski bataljon« in razporede sem take ljudi, ki bi se jih drugod radi rešili. Če je še za kakšno rabo, se bo to pokazalo v Koprju, kjer je delovna disciplina silno trda in kjer je treba res pokazati

vse znanje. Ali pa propadeš in se moraš neusmiljeno posloviti od Gradisa. Zgodbi pa se tudi obratno, da se tak, nad katerim so drugod obupali, izkaže v Koprju in je potlej »najboljši« kader pri Gradisu. Takšne govorice namreč krožijo o Koprju in naši poslovni enoti v njem. Kolikor so resnične, pa res ne morem povedati, ker je take stvari zelo težko preveriti.

Ze podatki, ki smo jih bili prej našli, pričajo o velikem vzponu poslovne enote v Koprju. Pradobila si je sloves in delo. Zdaj imajo sklenjeno pogodbo za nadaljnjih 120 metrov operativne obale v luki — tako imenovani plitvi vez z globino 6 metrov. Rok je do marca. Razen tega grade še tako imenovano podno skladišče, katerega posebnost je v tem, da je kar 35 metrov visoko. Stavba je dolga 60 m in široka 20 m. Dejanski investitor je direkcija za prehrano iz Beograda, mi pa imamo pogodbo s koprsko lukjo.

Pri tej stavbi so najbolj zanimivi temelji. Napravili so vodnjake s premerom 4 m in globoke do 6 m. Takih vodnjakov je bilo okrog 40. Teren je namreč »morski«, se pravi, da je bilo tam nekoč morje in je zdaj samo blato, ki se razleže na vse strani, spodaj pa na fliš in do tega je treba »riti«.

V Bertokih smo prevzeli pilotiranje mostu za nadvoz čez železniško progo, v luki pa poskusno pilotiramo temelje tretjega skladišča. Kupcev za skladiščne prostore ne manjka in bi bile naše kapacitete v Koprju daleč premajhne, če se ne bi ustavljalo pri projektih. Ker prehajamo na teren, kjer je plast morskega blata vse debelejša (do 20 in 30 m), smo morali razmisлити o drugačnem sistemu temeljenja. Seveda uporabljamo prav tako pilote, toda ti morajo biti večjega prereza in drugače grupirani kot doslej (po trije v vsaki skupini). Če bi uporabljali cele pilote, nimamo tako velikega stroja za zabijanje pilotov, lahko pa bi zabijali tudi sestavljene pilote ter jih na stikih zavarili. Toda predpisano je, da mora biti vsak var preskušen in pregledan od Zavoda za raziskavo materiala. To pa zelo veliko stane. Poskusi naj pokažejo, kaj bo cenejše in kaj bo tehnično najbolj ustrezalo.

Odprte so tudi perspektive za gradnjo 5. veza operativne obale v luki, kjer pa nastopajo globine do 30 m in do tega to še prei tehnično rešiti. Zdaj delajo temelje za rezervoarje žveplene kisline za celjsko cinkarno in rekonstruirajo tudi svoj kamnolom na Črnom kalu, med drugim tudi zaradi tega, ker morajo do spomladi dobaviti železnici 20.000 kubičnih metrov tolčenca. Vse navedeno in razkladanje bo mehanizirano, prav tako tudi notranji transport, pri čemer bodo uporabili dumperje, traktorje in nakladalce. Na Salari na dograjujočo naselje 34 hiše.

Takšen je božni prerez dela našega koprškega kolektiva, ki ima, kot je videti, še lepo perspektive.

PRI KILOMETRU 2,353 — Skoraj tik ob cesti, ki pelje proti Koprju, gradi skupina naših delavcev propust. Voda, ilovica, blato. Na sliki so od leve proti desni: Kasim Kadrič, delovodja Stefan Sabol, Fehim Redžić in Mehmed Rilić, za petega pa so vsi trdili, da ga ni na sliki, pa je

MALA ANKETA O DOPUSTIH

Prvo štalco, nato kravco

Čeprav sonce še pripeka, je september že potrkal na vrata. Zato tisti, ki se niste bili na dopustu, pohitite.

Želeli smo zvedeti, kje in kako so v letošnjem letu prebili svoj dopust člani našega kolektiva. Zato smo izvedli to malo anketo.

Ivan Ribič, tesar, je polovico dopusta že izkoristil. Ni šel na morje, ker bi mu ob vseh teh podražitvah zmanjkalo denarja (mu ga je že) za gradnjo hišice. Skupno z mamo si zida hišico in zato ni nič čudnega,

če je dopust prebil kar na domačem delovišču. »Sem bil za delovodja in za zidarja in tesarja.«

»Veste,« mi je skrivno zaupal. »Oženil se še nisem, držim se pač tistega pregovora: Prvo štalco in nato kravco.«

»V drugi polovici pa bom šel za nekaj dni na Pohorje, k zlahti, ostali čas pa bom porabil na mojem objektu.«

IZGUBLJENA LETA

Za en teden bom šel z družino na dopust, in to v Ankarano, je dejal tovariš Franc Pehan, delovodja pri gradnji koprške železnice. Potlej bom en teden doma belil stanovanje in nazadnje bom šel k staršem še za dva dni.

Da, osemnajst dni dopusta imam, je dejal, ko sem ga debelo gledal. Treh let preden sem šel k vojakom mi niso štel. Izgubilo se je in bo to treba dokazati. Takrat se nisem kaj prida brigal, zdaj bo pa to dokazati čedalje težje...

To je hudič, se je vmešal tovariš Narandja. Meni se je primerilo nekaj podobnega. Izgubila sta se mi sicer le dva meseca, izgubila sta se pa vendarle. In to prav čudno. Ves čas sem delal pri Gradisu, ves čas tudi plačo dobival. Zdaj pa mi dva meseca manjkata. To je bilo takrat, ko sem bil pri Zalogu. Spominjam se prav dobro, da so me poslali delat most na Fužine. To

smo delali dva meseca, dobivali tudi plače, v knjižico mi pa tega niso vpisali. In kar je še bolj čudno: niti socialno nisem bil zavarovan tisti čas, ker na socialnem zavarovanju nimajo nobenega dokumenta o teli dveh mesecih. Vsa zadeva še zdaj ni urejena.

Ali pa moja žena. Njej pa kar tri leta niso priznana. Leta 1951, 1952 in 1953 je bila zaposlena v bifeju doma JLA v Ljubljani. Nobenega papirja nima, da je res delala. Ljudje so se porazgubili, knjig, kjer bi moralo biti to zapisano, ni, le en vratar je še ostal, ki lahko priča. To pa je premalo. Ne verjamejo...

In kaj pravi Stefan Sabol o svojem dopustu? Nič, ker so mi ga že pisali za čas, ko sem čakal na delovno mesto. In še plačali so mi ta čas, kot da sem študiral, torej po 35.000 starih dinarjev, plus stroški dodatka, ne pa po oceni delovnega mesta, za katerega sem se usposobil na delovodski šoli, pravi Stefan.

GRADIM »PASARO«

»Na dopustu sem se ukvarjal s svojo pasaro,« je povedal namestnik šefa koprške poslovne enote tovariš Drago Bilas. Pasara je poseben tip jadrnice, je povedal. Dolga je šest metrov, kar je sorazmerno velika stvar, letos pa sem dobil Dieslov motor z 20 konjskih moči in ga vgradil

v barko. To je pravzaprav avtomobilski motor, no, brat je avtomehanik pri Mercedesu v Koprju in nama je ta posel šel strokovno od rok. Nova barka bi stala okrog dva milijona dinarjev. Sicer sem pa že zdaj vložil vanjo okrog 600.000 starih dinarjev. Tako le je šel moj dopust.

Bodo pa drugi lepši, ko bo jadrnica gotova.

PENZION NA MORJU JE ZA MOJE RAZMERE PREDRAG

Imam štiričlansko družino in od vseh zasluzim samo jaz, je začel pripovedovati Ivan Keršič, šef komerciale iz Celja. Obe hčerki študirata. Pa tudi osebni dohodek je letos slabši kot prejšnja leta. Leta 1963 je bil moj OD večji kot danes, zato mi ekonomska računica ne dovoli takega »luskusa«. Pa tudi penzion ob morju je za naše razmere predrag, zato bom letni dopust izkoristil kar doma v krogu svoje družine.

ČE ODKRITO POVEM, NE SHAJAMO

Stanko Kalčič, tesar, je doma iz Liboj pri Celju. Vozi se na delo in to je že velika rekreacija.

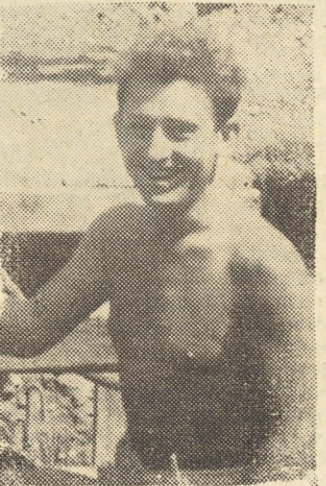
— Zelo rad bi šel na morje, je začel pripovedovati tovariš Kalčič, toda, če odkrito povem — ne shajamo. Zato bom letos ostal kar doma. Pripravljaj bom drva za zimo, pomagal ženi in opravljal druga domača dela. Končno pa sem itak doma v hribih, kjer je svežega zraka dovolj.

Na splošno pa mislim, da je dopusta premalo, kot je tudi zaslužek premajhen. Če se bo-

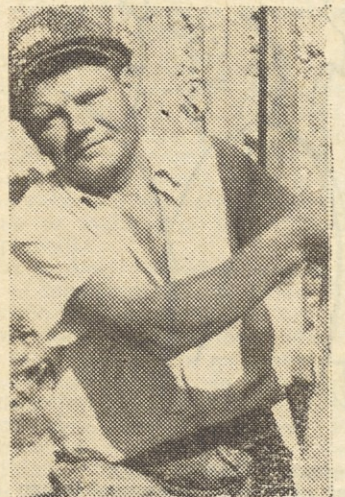
do pa razmere izboljšale, bi se pa res rad prihodnje leto z družino privoščil teden dni dopusta, ob tako opevanem sinjem Jadranu.

LOVIL BOM RIBE IN MORSKE DEKLICE

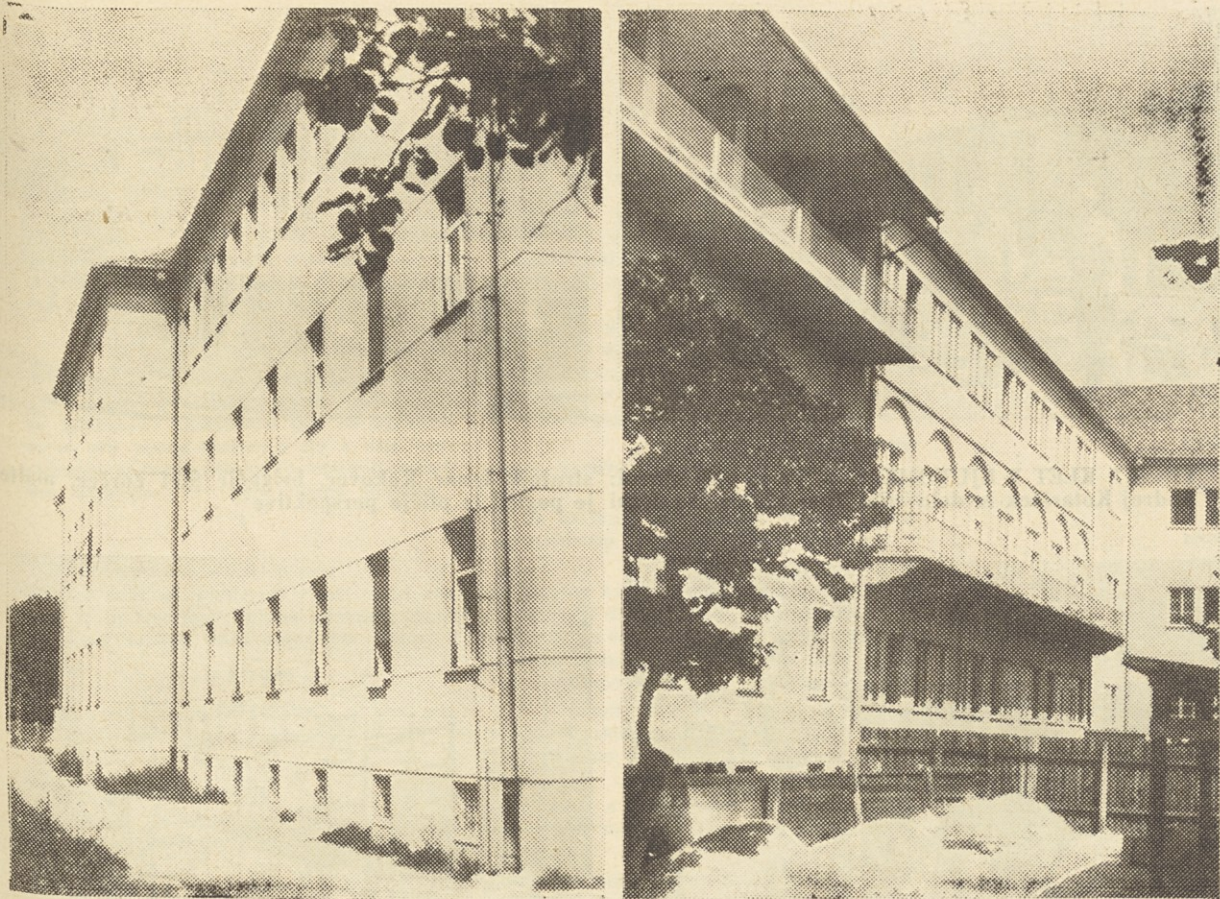
Delavec Stefan Srnc bo letošnje preživel svoj dopust na Malem Lošinju. »Tu imam od sestre hčerko in ničesar mi ne bo manjkalo,« pravi tovariš Stefan. »Lovil bom ribe in morske deklince. Ribe bom pa ločil na tiste, ki se ujemajo in tiste, ki bežijo. Na morju bom ostal 18 dni. Zelo pogrešamo K-15,« je nadaljeval tovariš Srnc. »Res, da prejemamo 12 tisoč SD nadomestila, toda to ne zadostuje niti za vožnjo. Prej si imel le drugačen občutek. Peljal si se lahko po vsej državi in tudi to je bilo nekaj.«

Stefan Srnc delavec: »Ko bi imel še v žepu K-15, bi bil gospod«

Ciril Cokan zidar iz Celja je vedno dobre volje. In kako ne bi bil, saj si je uredil dom in tudi »zaslužek« je še za silo

Bolnišnica v Celju v zaključni fazi

OBISKI NAŠIH POSLOVNIH ENOT

OJ CELJE, TI MESTO BELO!

Kot večina slovenskih mest tudi Celje stalno spreminja svojo zunanjo podobo.

Stanovanjske hišice in bloki rastejo kot gobe. Na Otoku, kjer je pred leti bilo še poplavno področje Savinje, je zrastle že celo mesto. Potnik, ki se pelje iz Ljubljane proti Celju, zagleda kup Jugomontovih blokov, v ozadju pa se skoraj sredi Otoka I ponosno dvigujeta v zrak dve stolpnici, ki jih je gradila niša enota v Celju.

● Samo od zavesti se ne da živeti

Celjani, ki sta jih restrikcija in reforma najbolj prizadela, z velikim optimizmom gledajo v prihodnost.

Mali smo ali žilavi, je ob prvem srečanju dejal šef enote tovariš Berto Praprotnik. Lahko trdimo, da imamo v Celju zaveden kolektiv, toda samo od zavesti se ne da živeti.

Enota izkazuje v prvem polletju večmilijonsko izgubo, v glavnem s šolo v Majšperku (17 mio.). Gradnjo smo prevzeli pod zelo neugodnimi pogoji na ključ, pa še vsa pripravljalna dela so šla na račun enote. Ker so bila pripravljalna dela velika, upajo, da bodo s prevzemom dodatnih del na šoli te velike izgube vsaj delno pokrili.

V prvem polletju so napravili za 4.424 mio. del. Če primerjamo, da so v letu 1966 sklenili za razna manjša dela 26 pogodb, in sicer:

do 10 milijonov 8 pogodb,
od 10 do 30 milijonov 12 pogodb,
od 30 do 50 milijonov 3 pogodbe,
nad 50 milijonov 3 pogodbe,

potem vidimo, da se v Celju bije tudi borba za obstanek in za vsak dinar.

Popreček osebnega dohodka je v Celju najnižji, pa tudi organizatorji proizvodnje, kot vsi ostali v letošnjem letu, še niso prejeli niti dinarja.

Po mnenju Celjanov je nepravilen tudi nov sistem delitve dohodka, ki vse premalo upošteva težave manjših in manj bogatih edinic. Vsekakor pa Celjani ne bodo klonili ter se še z večjim elanom zagrizli v delo.

● Križem-kražem po deloviščih

Začnimo od kraja.

Na Otoku III. so pričeli graditi stanovanjski blok B VII. Tu so zabetonirali že kletno ploščo. Delovodja Rudi Lukner pravi, da bo sedaj šlo delo hitreje izpod rok. Blok se gradi za tržišče in je večina stanovanj že prodanih. Blok mora biti gotov do 1. junija 1967.

Za »Elektro« Celje gradijo trafo postajo v predračunski vrednosti 70 milijonov. Trafo postaja mora biti gotova do konca septembra.

Na Hudinji neda'č iz Celja gradijo težko pričakovani samski dom za lastne potrebe. Dom bo do konca leta pod streho. Imel bo 4 etaže s tlorisno površino 360 m². V samskem

domu bo prostora za 148 ležišč, klubsko sobo ter vse druge pritlikline.

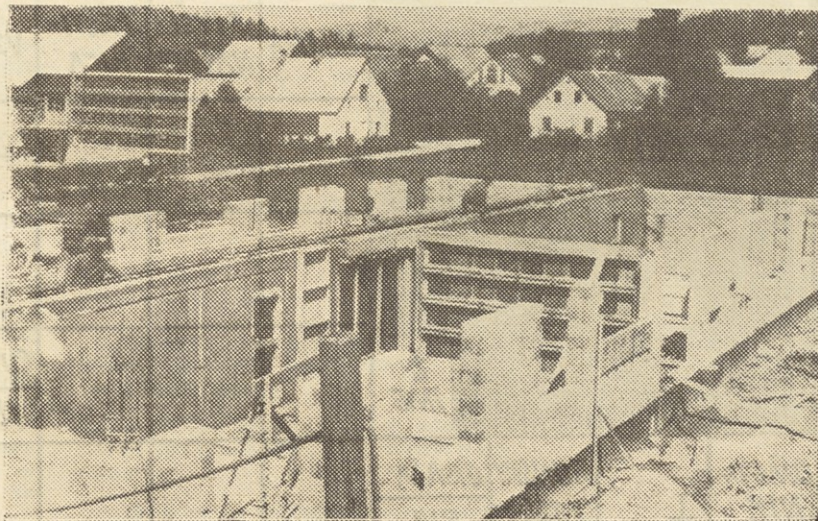
Bolnišnica v Celju je v zaključni fazi. Urejajo še notranjost posameznih oddelkov, operacijske sobe ter bolniške prostore novega kirurškega oddelka. Nanovo pa so prevzeli gradnjo čistilnih naprav in kanalizacijo.

Pričeli so z deli na kolektorju RZ-5 v dolžini 1500 m. Kolektor mora biti gotov do marca prihodnjega leta.

30 ljudi dela v Cinkarni Celje. Tu se vršijo manjše rekonstrukcije. Predvidevajo, da bodo v letošnjem letu začeli z gradnjo novega tipskega skladišča ter večjo rekonstrukcijo valjarne. Projekte za novo skladišče bo izdelal naš projektivni biro.

● Zavedamo se polne odgovornosti

Ceprav je finančni rezultat šole v Majšperku zelo slab, mora biti šola gotova do pričetka pouka. Zastoji so nastali zaradi KO Maribora

Nedokončano

»Pepe, kaj pomeni beseda per?« je vprašal Martin Plajba prijatelja.

»Mislim, da francoskega plemiča,« je povedal Pepe.

»To si se pa zmisliš.«

»Zakaj pa?« se je branil Pepe.

»Kakšno zvezo pa naj bi imel francoski plemič z vašo polletno bilanco,« je zlobno vprašal Martin.

»Zakaj me gnjaviš?«, je bil nejevoljen Pepe.

»Poglej, kot član DS podjetja sem dobil poročilo k periodičnemu računu za I. polletje 1966. Zadnji del obračuna nedokončano proizvodnjo per 30. 6. 1966, pa nisem bil siguran za tisti per, kaj pomeni.«

»Ah, ja. To pomeni z 30. 6. ali pa na dan 30. 6.«

»Zakaj pa potem per?«

»Martin, to je vseeno.«

»Kaj pa, če je per zato, da se lepše sliši,« je postajal Martin že nemogoč.

»Vidiš Martin, mene pa ta per ne bode. Res pa je, da bi bilo lepše, če bi napisali preprosto: polletni obračun, obračun za mesec avgust in podobno.«

»Veš Pepe, pa nimaš prav,« je pojasnjeval Martin. »Mi moramo vedeti točen dan, kdaj se obračun konča. Tako lahko preberemo, da smo nedokončano proizvodnjo zaključili per 31. 6. 1966.«

»Kdaj praviš?«

»Ja, kdaj, 31. 6. 1966 vendar.«

»Martin, ampak tja je tudi nedokončan datum, ne pa samo nedokončana proizvodnja.«

»Saj zato sem te vprašal za tisti per, ker sem mislil, da je per lahko vsak datum, recimo tudi 31. 2. Pa še nekaj. Tako so nedokončali proizvodnjo, namreč z 31. 6. Celjani, Jeseničani in Koprčani, stem ko so Kranjčani, Ljubljanci in okolici, Mariborčani, pa tisti Ljubljanci in Mariborčani iz kovinskih obratov in Ločani končali nedokončano že 30. 6.«

»Joj, joj, administracija.«

»Tiho bodi, Pepe. Najbolj važno je, da je nedokončana poslovna stavba.«

»Gradisa« obračunsko dokončana tudi 31. 6. 1966.«

»Ta podatek bo še najbolj točen, saj je res vse skupaj v zraku,« je menil Pepe.

»Pepe, to niso šale. Jaz te doslej še nisem nič neresnega vprašal. Zato mi raje povej, zakaj pišemo per 30. ali pa per 31., če pa zaključujemo obračun vedno petnajste v mesecu?«

»To bomo pa morali vprašati naše knjigovodje.«

»Najbrž res. Zanimivo bi bilo vedeti, kakšen je decembrski obračun, ko bi moral biti tisti do 15. decembra per 15. 12. letni pa per 31. 12.«

»Daj no mir, Martin. Proti bo per 31. 12., drugi pa per 32. 12. Ti sploh rad preveč kompliciraš, zato te pa ljudje ne razumejo.«

»Vrag te pocitraj, Pepe, kdo bolj zaplete: ti, jaz ali naši knjigovodje,« je menil Martin.

»Ali si že bil na dopustu, Martin?« je Pepe obrnil temo razgovora.

»Seveda, samo letos mi je vreme nagajalo. Pa tudi sicer je marsikaj narobe. Za tisti denar ješ bolj kot drugod. Najbolj me pa veseli, da sem postal mlajši in to menda ne samo jaz, ampak tudi gradivooci.«

»Kako pa spet to?« se je čudil Pepe.

»Kar poglej na list, kjer so ti odredili število dni letnega dopusta, kjer piše: Tovariš Martin Plajba, rojen v letu 1966, ... Rečem ti, naš kolektiv ima še veliko bodočnost. Kaj misliš, kako smo vsi še mladi.«

Martin je zaklical za njim: »Pepe, pozdravi Bonifacija Zana uro in opazil, da bo zamudil.

Martin je še zaklical za njim: »Pepe, pozdravi Bonifacija zamudnika. Povej mu, da ima na centrali in tudi drugod še vedno veliko prijateljev.«

in Lesnega obrata v Škofji Loki. V celoti smo odgovorni za pravočasno dovršitev.

V Majšperku so prevzeli še nova dela na adaptaciji stare šole in ureditvi kanalizacije.

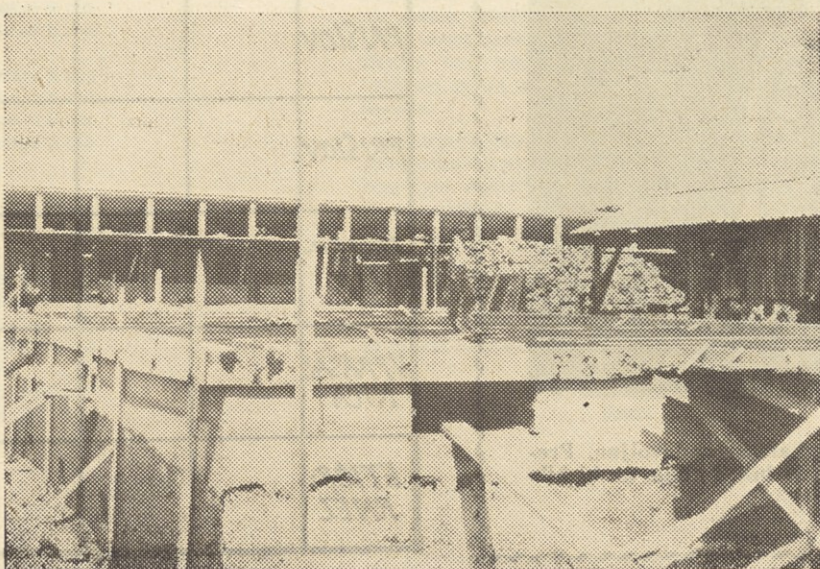
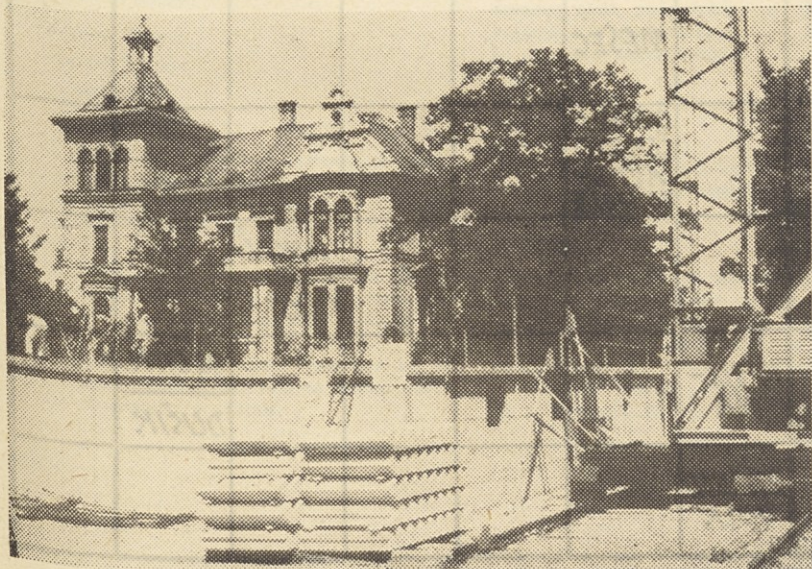
Skupina delavcev je še zaposlena na objektih termoelektrarne v Šoštanju.

Zaključujejo z deli v Radečah in

se bodo morali kmalu posloviti iz prijazne doline ob Sopotih.

Našteli smo vse. Danes je želja vsakega Celjana čimprej dobiti delo in se tako spet uvrstiti med aktivne.

Seveda se v prihodnje v Celju in okolici obetajo jasnejše perspektive in trdno so prepričani, da se bo gospodarska in finančna situacija celjske enote kmalu izboljšala.

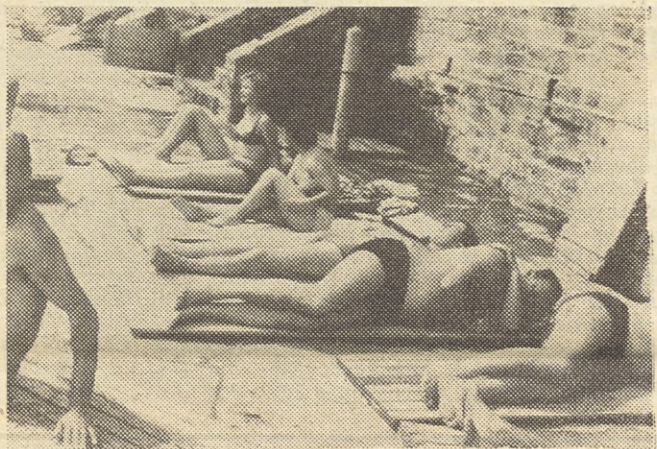
Zgoraj levo: Pričetek gradnje samskega doma v Celju. V njem bo prostora za 148 ležišč. Na desni: Betoniranje plošče na stanovanjskem bloku B VII v Celju. Spodaj levo: Otok III leži v lepem predelu Celja, ob Ljubljanski cesti. Tu gradi naša poslovna enota 30-stanovanjski blok za tržišče. Večino stanovanj so že prodali. Spodaj desno: Trafo-postaja za Elektro Celje mora biti gotova do konca septembra
»GRADISOV VESTNIK« ★ Stran 7

Zadnje čase je bilo v Ankaranu izredno slabo vreme. Obala je bila polna morske trave, tako da za kopanje ni bilo kaj prida. Trpelo je le kegljišče, karte so se močno izrabile, »šauk« pa je imel polne roke dela

Stane Kalčič, tesar: »Zelo bi rad šel na morje, toda finančni minister me ne pusti...«

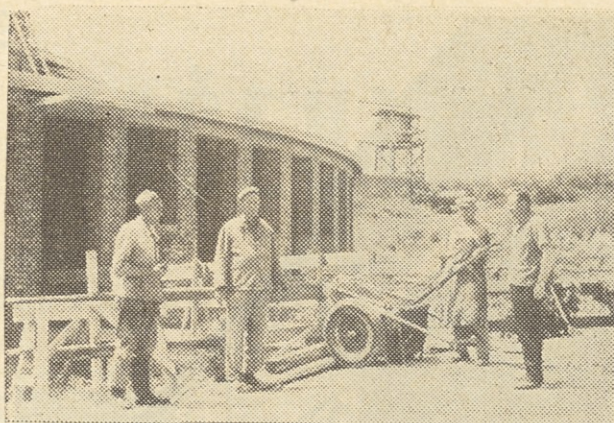
Prijeten počitek na soncu; škoda, da je dopusta tako hitro konec!

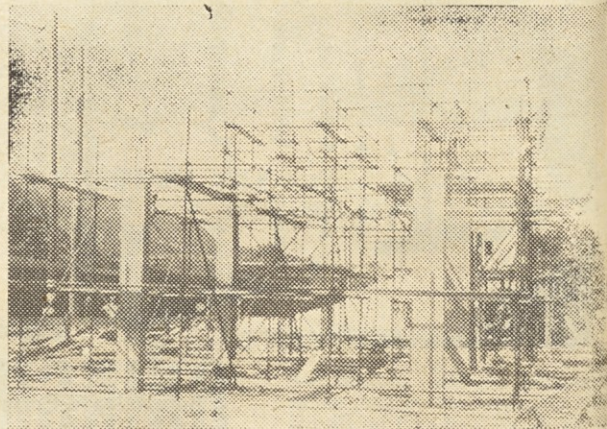
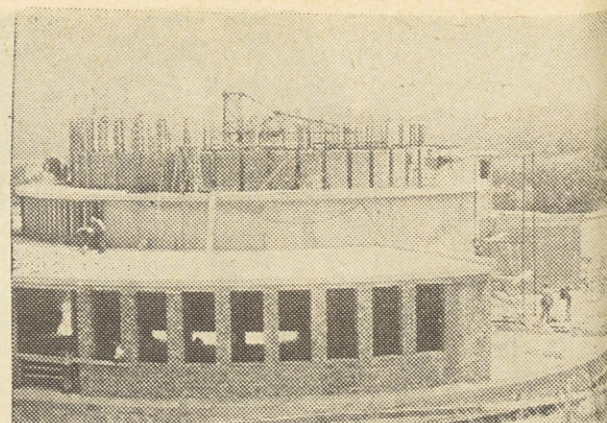
Tako so se zbrali v Ankaranu trije delovodje: Ficko, Novak in Kvar, vsi z Raven na Koroškem

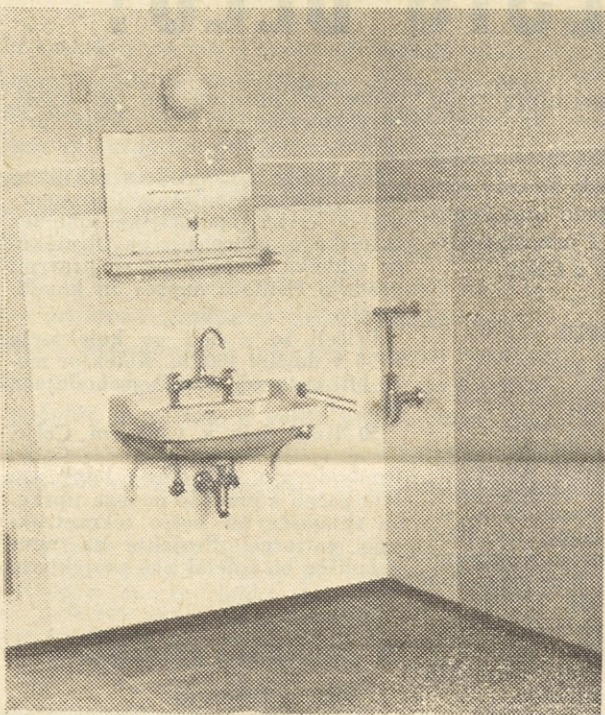
Micka, Marija in Ančka so v Ankaranu zadovoljne. Prepričani smo, da so tudi gostje. Če bi bila še ena, ne bi bilo nobenih problemov

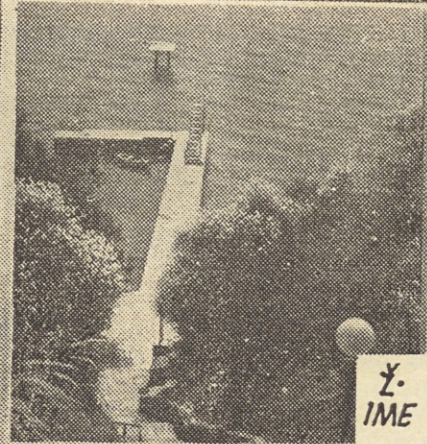
VINSKA KLET V LJUTOMERU — To so naši glavni: strojnik Ignac Kukovec, brigadir Stef Zorčec, malter Andrej Kotaršček in delovodja Tone Slanič. Na desni je pogled iz ptičje perspektive

Levo: Kvalitetna in močna skupina železokrivcev na Ravnah se je v tem letu naglo razšla. Na sliki je trenutek slovesa, ko se je tehnik Ivan Tasič poslovil od svoje skupine. Od vseh na sliki sta ostala le dva. Desno: Pred tremi tedni na železniški postaji Sava pri Litiji. Tu gradi naša ljubljanska poslovna enota veliko napajalno postajo

Levo: Notranjost novega trakta celjske bolnišnice. V vsaki moderno urejeni bolniški sobi bo prostora za štiri postelje. Desno: Včasih je prijetno tudi med lutkami. Verjetno je tudi lutkam

		CELINA	BIVŠI NAŠ DOM	PASTI- RJICA	VZKLIK	PISMENA ZAVEZA	ARGON	GUGAL- NICA
							ENA	
							OZVEZDJE	
					ČUTILO PLIN			
UMET- NIK	↓	HUNSKI POGL.	OBALA RIS					
PRISLOV					MESEC			
PRISLOV					OPRAVI- CENOST AVTOB- PODJEJE			
OKLEP- NIK							NIKAL- SOT	
VPRAŠAL NICA				KISLI- NA			OGLJIK DUŠIK	
ETIOP- KNEZ				ZELENI VOLK				

Sklepi organov samoupravljanja

DS PE Ljubljana

SKLEPI

II. redne seje delavskega sveta gradbenega vodstva Ljubljana, z dne 11. 8. 1966

1. Ugotovi se, da so bili sklepi prejšnje seje izvršeni.

2. Sprejme se na znanje poročilo o delu upravnega odbora gradbenega vodstva.

3. Sprejme se na znanje poročilo o polletni bilanci podjetja in gradbenega vodstva ter poročilo o izpolnjevanju plana in o prevzemanju novih del.

4. Preostanek dohodka iz leta 1965 v višini 117.502 novih dinarjev se v celoti razporedi na sklad skupne porabe.

5. Sindikalni podružnici se odobri dotacija v višini 6000 novih dinarjev za kritje stroškov v zvezi s športnimi igrami.

6. Prošnji Jožeta Jeraja za odobritev dotacije pri nakupu 3-sobnega stanovanja se v načelu ugoti. Finančna služba naj ugotovi najugodnejšo varianto za nakup stanovanja, nakar bo DS gradbenega vodstva odobril višino dotacije.

7. Prošnji Draga Kresiča za dodelitev pomoči v višini 10.000 novih dinarjev se ne ugoti.

8. Prošnji Sulja Zalića za nabavo betonskega železa se ne ugoti.

9. Na vprašanje Mehmeda Tabakovića je odgovoriti, da se kvalifikacija zidarja lahko pridobi samo z rednim ali izrednim šolanjem. Lahko pa delavec brez te kvalifikacije zaseda delovno mesto zidarja, če ga nanj razporedi pristojni vodja del.

10. Delovne obleke za delavce se nabavijo samo za zaščito. Omogoči pa naj se delavcem nakup delovnih čevljev na obročno od-

plačevanje (v štirih obrokih).

11. Prošnji Antona Gužvinca za posojilo v višini 10.000 novih dinarjev za dograditev stanovanjske hiše se ugoti v skladu s pravnikom podjetja.

12. Ker so dela na objektu tovarne močnih krmil in daljnovodu Črnuče-toplarna končana, se ukinejo delovna mesta pom. delovodij na teh gradbiščih.

13. Sprejme se na znanje informacija o sprejemu, ki ga je priredil na čast graditeljev gorenjske avtomobilne ceste predsednik republiške skupščine Ivan Maček.

Ljubljana 13. 8. 1966.

Predsednik DS gradb. vodstva
Ljubljana:

Urbanija Maks

UO KO Ljubljana

SKLEPI

2. redne seje upravnega odbora poslovne enote Kovinski obrati Ljubljana, ki je bila dne 12. 7. 1966 s pričetkom ob 12.30 v sejni sobi poslovne enote

1.

Upravni odbor odloži za nedoločen čas podpis pogodbe o preventivnem in kurativnem delu z ZD Ljubljana-Moste, ker se ta ustanova ne drži pogodbenih obveznosti, ki jih ima že sklenjene in dogovorjene s poslovno enoto OGP.

2.

Seznami za delovne čevlje se morajo kompletirati do 1. 8. 1966 in potem je potrebno te čevlje nabaviti v najkrajšem možnem roku.

3.

Upravni odbor ugotavlja zadovoljivo poslovanje poslovne enote v petih mesecih poslovnega leta 1966 s pričakovanjem še ugodnejšega rezultata ob zaključku polletja.

4.

Nadalje je upravni odbor seznanjen z novim načinom obračunavanja režije centrale podjetja po sklepu DSP.

5.

Prav tako ugotavlja upravni odbor zadovoljivo zasedenost kapacitet po posameznih delavnicah in kritičnost za nabavo posameznega reprodukcijskega materiala za kontinuirano delo.

6.

Jožetu Bogataju, KV avtomehaniku iz mehanične delavnice se odobri 25 delovnih dni izrednega neplačanega dopusta za zaključne in diplomske izpite na TŠS strojne stroke — oddelek za odrasle s tem, da ta dopust imenovani lahko uporabi v času od 1. 3. do konca leta 1966.

7.

Vsem, ki so bili s strani zdravstvene službe poslani na preventivno okrevanje, in sicer tov.: Štalec Franc, Ivanc Jože, Zakrajšek Franc in Jakšič Koviljka, se odobri po 7 dni izrednega plačanega dopusta, ostali del pa uporabijo imenovani svoj letni dopust.

8.

Prošnje za kredit za nakup stanovanja oziroma za graditev lastne hiše, ki so jih vložili člani kolektiva tov. Pečlin Vojteh, Štalec Franc in Sintič Jože, se odstopijo v reševanje komisiji DS KO za stanovanjska vprašanja.

9.

Prošnji poklicne šole kovinskih strok iz Ljubljane za dodelitev denarne pomoči za izpopolnitev opreme delavnic n šol ni mogoče ugoditi, ker poslovna enota nima na razpolago dovolj potrebnih sredstev.

10.

Upravni odbor potrdi in predlaga DSKO plačilo kazni sodnika za prekrške SOB Ljubljana-Moste-Polje po odločbi št. UKO 5341, 5342/65 v znesku 100,00 novih dinarjev.

11.

Upravni odbor je seznanjen s tolmačenjem delovnega inšpektorja SOB Ljubljana-Moste-Polje in z določili pravilnika o medsebojnih delovnih razmerij in TZDR, da povratniki iz JLA ne morejo koristiti letnega dopusta pred potekom 11-mesečnega delovnega staža.

12.

Nadalje upravni odbor sklene, da se letnega dopusta vajencem, ki so bili v začetku leta na rednem šolanju in nato opravljali zaključni izpit za KV delavce, ne more kratiti in ga imenovani lahko koristijo v predpisani višini, vendar z nadomestilom vajenske nagrade za čas dopusta za leto 1968.

13.

UO na predloženi osnutek poslovnika o delu komisije DS podjetja za notranjo delitev nima pripomb.

14.

Osnutek pravilnika o poslovanju uprave stanovanjskih hiš in stanovanj »Gradis« naj se s konceptom ustreznih pripomb predloži v razpravo posameznim obračunskim enotam, nakar naj se mnenje sporoči centrali podjetja.

15.

Upravni odbor predlaga DS poslovne enote, da za praznovanje dneva šoferjev in avtomehanikov odobri iz sredstev sklada skupne porabe poslovne enote po 15,00 novih dinarjev po osebi na udeleženca te proslave.

16.

Nadalje predlaga upravni odbor delavskega sveta, da se iz sredstev sklada skupne porabe poslovne enote odobri enkratna podpora sledečim članom kolektiva, ki sta postala invalida oziroma na bolniški že več kot eno leto: Peter Žitnik 800,00 novih din in Ivan Mlakar 400,00 novih din.

17.

Upravni odbor potrdi zasedbo delovnega mesta obračunskega tehnika s tov. Mirom Koširjem.

18.

Upravni odbor predlaga delavskemu svetu poslovne enote, da se iz sredstev sklada

skupne porabe plača račun za dva venca, v znesku 250,00 novih dinarjev ob smrti tov. Antona Vovka in tov. Vaupotiča, nabavnega referenta iz PE KO Maribor.

19.

Nadalje predlaga upravni odbor, da obratovodja skupno z mojstri delavnic pripravi takoj plan za uporabo sredstev iz poslovnega sklada poslovne enote po zaključnem računu za leto 1965, ki je namenjen za nabavo proizvodnih sredstev.

Iz teh sredstev je takoj kupiti pripravo za brizganje z alubitolom za potrebe kleparske delavnice.

20.

Zaradi tega, da se zmanjša režija poslovnih enot, pooblasti upravni odbor upravo poslovne enote, da stori potrebne ukrepe in o njih poroča na prihodnji seji UO.

21.

Prav tako pooblašča upravni odbor upravo poslovne enote, da izvede potrebne ukrepe, ki bodo zagotovili izboljšanje discipline v poslovni enoti in o tem poroča na vsaki seji upravnega odbora.

22.

Takoj, ko bo narejena analiza poslovanja poslovne enote, je po vseh obračunskih enotah sklicati sestanke delavcev in podati podrobno analizo gospodarskega položaja poslovne enote in obračunskih enot.

23.

Ker je nekaj mest za vajence prostih, sklene upravni odbor, da se išče samo še 2 vajenca ključavničarske stroke.

24.

Nadalje je upravni odbor informiran, da je v postopku dogovor za uvedbo toplega obroka pri podjetju SAP, kot je bilo sklenjeno že na eni prejšnjih sej.

Predsednik UO KO:
Plesec Franc

DS KO Ljubljana

SKLEPI

XIII. zasedanja delavskega sveta poslovne enote Kovinski obrati Ljubljana, ki je bilo dne 20. 7. 1966 s pričetkom ob 12.00 uri v sejni sobi poslovne enote

1. Ker izvoljeni član UO Peter Curk noče sprejeti članstva tega samoupravnega organa, je bil za novega člana UO poslovne enote KO Ljubljana soglasno imenovan Štefan Balgač, za njegovega namestnika pa Vinko Marn.

2. Podpis pogodbe za preventivno in kurativno delo z ZD Ljubljana-Moste se odloži za nedoločen čas, ker se ZD ne drži pogodbenih obveznosti s poslovno enoto OGP Ljubljana.

3. Ker so antifoni za ublažitev hrupa pri zaposlenih pokazali dobre rezultate, sklene DS, da se nabavijo še potrebni novi antifoni s tem, da mojstri napravijo spiske uporabnikov.

4. Delavski svet na predlog upravnega odbora poslovne enote odobri plačilo iz sklada skupne porabe poslovne enote za naslednje primere:

— plačilo kazni po odločbi sodnika za prekrške SOB Ljubljana-Moste-Polje v znesku 100,00 novih dinarjev;

— za dan šoferjev in avtomehaničkov plačilo računa gostišča »Pečnikar« 592,00 novih dinarjev ali 15,000 novih dinarjev po osebi;

— izplačilo enkratne podpore članu kolektiva — invalidu tov. Petru Žitniku v znesku 800,00 novih dinarjev;

— izplačilo enkratne podpore članu kolektiva — invalidu tov. Ivanu Mlakarju v znesku 400,00 novih dinarjev;

— za vence na grob članom kolektiva — nabavnemu ref. KO Maribor tov. Vapotiču in šefu PE SPO tov. Antonu Vovku v znesku 250,00 novih dinarjev.

5. Vsi ostali sklepi in priporočila upravnega odbora so soglasno potrjeni.

6. Delavski svet po pregledu poslovanja v polletju 1966 ugotavlja:

realizacija 4.260.768,00,
razmerje med interno in externo realizacijo je:

interna 73 %
externa 27 %

nedovršena proizvodnja 691.353,08 novih dinarjev

zaloge gotovih izdelkov 139.678,91 novih dinarjev

Poslovanje je uspešno na podlagi navedenih glavnih podatkov periodičnega obračuna, šef poslovne enote pa seznani člane DS, da so perspektive za delo v letošnjem letu zagotovljene in dobre.

7. Pokazatelje periodičnega obračuna je treba obravnavati na sestankih po posameznih delavnicah, hkrati pa je na teh sestankih obravnavati tudi probleme delovne discipline in nagrajevanj.

8. Nadalje je uprava zadolžena, da se pozanima pri pravni in splošni službi podjetja glede pripadajočega dopusta članov kolektiva, ki se vračajo iz JLA.

9. Delavski svet po daljši razpravi potrdi naslednje sklepe in priporočila komisije za stanovanjska vprašanja:

— zaradi minimalnih finančnih sredstev in spremenjenega načina financiranja stanovanjske gradnje je po možnosti iskati lokacije za stanovanjsko gradnjo montažnih hiš;

— zaradi novo nastalih situacij in stanovanjskih problemov se predlaga DS, da se prioriteta lista iz leta 1965 razveljavi;

— komisija za stanovanjska vprašanja predlaga DS poslovne enote minimalno potrebo sredstev za leto 1966, in sicer 11 milijonov starih dinarjev;

— stanovanja, ki so jih prosilci odobredali, se dodelijo:

Francu Stalec

Milanu Novinc

Alojzu Popler

Jani Sušteršič

— prosilci, ki so zaradi nezmožnosti plačila lastnega prispevka ali zaradi premajhnega stanovanja ponujena stanovanja v letu 1966 odklonili, ostanejo še naprej na seznamu prosilcev;

— zaradi potreb predlaga komisija DS, da se v bodoče za družine, ki imajo vsaj enega otroka, ne kupuje stanovanj manjših kot 42 m²;

— predlaga se odobritev kreditov za individualno gradnjo oziroma za nakup stanovanj naslednjim prosilcem:

Stane Mihelič	5.000,00 N din
Jože Sintič	12.100,00 N din
Vojteh Pečlin	10.000,00 N din

Za odobritev kredita Vojtehu Pečlinu postavlja komisija pogoj, da s stanovanjem, ki ga bo izpraznil po dograditvi lastne hiše, razpolaga poslovna enota KO Ljubljana;

— sredstva, ki ostanejo po odobritvi kreditov, naj ostanejo do nadaljnjega nerazporejena, po eventualni uspeli licitaciji za nova stanovanja pa bo komisija o delitvi teh sredstev sklepala po potrebi;

— kadrovska služba je zadolžena, da napravi seznam vseh prosilcev, ki so še reflektanti za stanovanja.

10. Delavski svet razdeli ostanek čistega dohodka po zaključnem računu za poslovno leto 1965:

ostanek CD 9.532,00 novih dinarjev, ki se razdeli:

poslovni sklad	8.400,00 N din
sklad skupne porabe	83.132,00 N din

11. Nadalje razdeli delavski svet tako formirani sklad skupne porabe poslovne enote:

a) sredstva sklada:

ostanek iz leta 1964	70.000,00 N din
razporejeno iz leta 1965	83.132,00 N din
skupaj	153.132,00 N din

b) uporaba — namenska delitev sklada skupne porabe:

dotacija sind. podružnici	3.000,00 N din
organizacija dedka Mraza	2.000,00 N din
za proslavo dneva avtomobanikov	600,00 N din
razne pomoči	2.000,00 N din
nepredvideno	2.400,00 N din
skupaj	10.000,00 N din
za reševanje stan. problematike in eventualna odplačila za leto 1964	143.132,00 N din
skupaj	153.132,00 N din

12. Ker je izvoljeni namestnik predsednika DS Franc Plesec postal predsednik upravnega odbora poslovne enote, se namesto njega soglasno izvoli za namestnika predsednika DS Ludvika Mahničarja.

13. Zaradi odhoda kadrovika iz podjetja se v komisijo DS za ugotavljanje in izre-

kanje ukrepov zaradi kršitve delovne dolžnosti imenuje novega kadrovika poslovne enote.

14. Stremeti je za čimboljšo organizacijo dela in mehaniziranost delovnih postopkov ob hkratni ugotovitvi, da je stanje orodja in delovnih priprav pri nas res kritično.

Zaradi tega se naroči upravi, da stori vse ukrepe za boljšo organizacijo dela in da se uvedejo postopoma mehanizirani delovni postopki vsaj za določena dela (ravnanje pločevine, ravnanje kotnikov).

Predsednik DS KO:
Brank Alfred

UO Ravne

SKLEPI

2. redne seje UO-PE »Gradis« Ravne na Koroškem z dne 23. 7. 1966

1. Delavskemu svetu PE »Gradis« Ravne se predlaga, da glede na situacijo do nadaljnjega ukine proste sobote.

2. Upravni odbor predlaga DS-PE, da osnu-tek pravilnika o delitvi OD ponovno prouči in ga sprejme.

3. Izpraznjeno stanovanje v Mariboru na Gospodarski cesti 37, ki ga je do sedaj uporabljal Milan Novak, se dodeli Francu Pogorelcu, in to s posebno pogodbo. Nadalje sklene UO-PE, da se stanovanje, ki ga je do sedaj zasedal tov. Franc Pogorelec, po dnevni ceni odproda PE Maribor, iztržna vrednost pa se prenese v naš sklad skupne porabe.

4. Marjanu Berčiču se naroči, da se glede odkupa stanovanj v gramoznici poveže z direktorjem stanovanjskega podjetja tov. Alojzom Horjakom.

5. Z Dežijem Kristofičem (VK strugarjem pri PE) se soglasno prekine delovno razmerje s 1. avgustom 1966.

6. Komercialnemu šefu Ivanu Cinriggerju se dodeli nagrada v neto znesku 500,00 N din.

Predsednik UO-PE:
Karel Ficko 1. r.

DS Koper

SKLEPI

2. redne seje DS »Gradis« PE Koper dne
14. 7. 1966

1. Odobri se nakup varilnega aparata 220 za delavnico, ker je za nemoteno delo nujno potreben.

2. Sklene se, da se v okviru razpoložljivih možnosti in pod določenimi pogoji pomaga tesarju Antonu Brezniku pri popravilu stanovanja.

3. Na prihodnjo sejo se povabi tov. Pižmohtovo iz obračunskega oddelka, da obrazloži način izračunavanja boleznin.

4. Tov. Ferfolja, predstavniku enote v centralnem DS se naroči, naj na prvi seji CDS zahteva, da centrala čimprej uvede bolj razumljive izplačilne liste.

5. Ker je kotel v kopalnici naselja dotrajan, naj tov. Zore nabavi novega.

6. Seje DS bomo zaenkrat, dokler traja sedanje pomanjkanje delavcev, sklicevali poldnevne.

7. Natančneje je na vsaki seji pregledati, kako so bili sklepi zadnje seje izvršeni.

8. Glede na velike težave, katere povzroča luško poverjeništvu v zvezi z izdajo dovoljenj za vstop v luko, bo to zadevo skušal urediti s poverjeništvom šef PE Bernard Gabrijelčič.

9. Na seje DS enote je obvezno vabiti Jožeta Ferfoljo, predstavnika enote v centralnem delavskem svetu podjetja.

Koper, 14. 7. 1966.

Predsednik DS
Zore Ivan

DS Jesenice

SKLEPI

II. rednega zasedanja delavskega sveta PE »Gradis«, gradbeno vodstvo Jesenice, z dne
17. 6. 1966

1. Sklepi I. rednega zasedanja so izvršeni. Upoštevajo se naslednje spremembe:

a) za overovatelja zapisnikov DS — Justi Mekiš in Ivan Habinec;

b) HTV komisija:

Jože Zalokar — predsednik

Ivan Koračin — član

Ludvik Srpak — član

2. Potrdi se plan investicij za leto 1966, ki je bil predložen centrali podjetja z naslednjimi pripombami:

— posvetiti je veliko skrb gradnji kotlovnice,

— ureditvi vodovoda,

— zavarovanju obrežja Save ob naselju,

— zgraditvi strehe nad betonarno,

— nabavi dopolnilne opreme za betonarno,

— točko 4 in 5 investicijskega plana smatrati kot eno točko.

3. Prošnje prosilcev za posojilo za individualno gradnjo stanovanjskih hiš se prepušti v rešitev komisiji za razdelitev teh sredstev v naslednjem sestavu:

— Vlado Celik,

— Franc Vovk,

— Viljem Zrim,

— Stane Simeonov,

— Ivan Koračin.

Komisija ima nalogo, da posojilo razpiše z rokom prijave 7 dni. Prošnje je oštevilčiti po prispelosti. Maksimalna vsota odobrenega posojila prosilcu je 1 milij. starih din. Gradnja se kreditira do Kranja. Rešitev prošenj naj komisija predloži v potrditev DS na naslednji seji.

4. Komercialni šef se zadalži, da se v banki zanima glede kreditiranja nakupa stanovanj in soudeležbe prosilca.

5. DS vzame na znanje analizo poslovanja DUR, kalkulacijo cene, informacijo izgube v letošnjem letu ter sprejme sklep, da se zaradi povišanja cen živilom hrana celodnevni obroku korigira od 520 starih din na 600 starih din, s tem, da se izmenično uvede za zajtrk bela kava in čaj.

Disciplina abonentov v DUR se mora izboljšati, prav tako odnos kuharic do abonentov.

Delitev hrane naj se uredi tako, da bodo dobili delavci hrano za tem, ko bodo prišli v menzo po nadurnem delu, ali po delu v prostih sobotah ali nedeljah.

Ob nadurnem delu se delavcem dobavlja hrana na sektor.

6. Na prošnjo se zaposlenim v kuhinji DUR odobri znižanje plačila hrane na 60 %, od hrane, katera pripada kuharicam v času njihove zaposlitve po razporedu.

Na njih prošnjo se poseben akord ne priznava, stimulirane so z intenziteto.

7. Od strani upravnika naselja je želena pogostejša kontrola v samskih blokih.

8. Novodošlim delavcem (zidarjem, tesarjem), ki pridejo na delo brez orodja, je nuditi orodje proti odplačilu. Orodje mora biti stalno na zalogi.

9. Prošnja Božidarja Lukača za posojilo ali odprodajo elementov barake se odobri.

10. Članom kolektiva — graditeljem stanovanjskih hiš bodo na razpolago v posojilo opazne plošče, katere bodo odbrane v ta namen. Prosilci jih bodo prejeli na posodo po vrstnem redu, proti odškodnini in pod pogojem, da očistene vračajo. Tehnična služba se zadalži za pravilno in upravičeno posojanje.

Predsednik DS PE Jesenice
Vlado Šanca

DS Zalog

SKLEPI

III. rednega zasedanja delavskega sveta
gradbišča Zalog, ki je bilo dne 27. julija 1966

1. Vsi sklepi zadnjega zasedanja, razen sklepa o pregledu delovišč po komisiji za varstvo pri delu so bili izvršeni.

Delavski svet naroča komisiji, da v čim krajšem roku pregleda delovišča poslovne enote, ugotovi eventualne pomanjkljivosti in takoj stori ustrezne ukrepe za njih odstranitev.

2. Potrdi se odločba GIP »Gradis« gradbišče Zalog št. 1/A-104/66-335 o prenehanju dela Janeza Ažbete, zaradi trajnejšega zmanjšanja obsega del v delovni organizaciji.

3. Potrdi se odločba GIP »Gradis« gradbišče Zalog št. 1/A-49/66-335 o prenehanju dela Ernesta Lanščka zaradi trajnejšega zmanjšanja obsega del v delovni organizaciji.

4. Poročilo šefa enote o angažiranosti poslovnih enot za I. polletje se vzame na znanje.

5. Delavski svet naroča vsem odgovornim, da še bolj poskrbe za pripravo in organizacijo dela, izvajanje nalog po operativnih planih, oddajanje in obračunavanje del po akordih ter kvaliteto dela.

6. Zaradi izredno kratkih rokov za dovršitev del na nekaterih objektih je ob prostih sobotah v mesecu avgustu in septembru — tj. 20. 8., 3. 9. in 17. 9. 1966 za celotno poslovno enoto redni delovni dan. Prosti dnevi namesto teh sobot se prenesejo na poznejši čas.

7. Delavski svet odobri finančno poročilo za I. polletje 1966.

8. Delavcem, ki bodo zaposleni na delovišču v Vevčah, se priznajo stroški prevoza v višini 1 (en) novi dinar za delovni dan.

9. Odobri se dotacija za prehrano delavcev v obratu družbene prehrane in v restavraciji papirnice Vevče v višini 15 % za novo postavljeno ceno.

10. Ostanek ČD iz leta 1965 v višini 101.234,00 novih din se prenese na sredstva sklada skupne porabe.

O koriščenju odloča za vsak posamezni primer posebej delavski svet poslovne enote.

11. Odobri se popolen odpis neodpisanih vrednosti lesenih barak v višini 15.591,92 novih din v breme odpisov poslovne enote, ker so barake demontirane zaradi dotrajalosti, les pa je uporaben le še za kurjavo.

Zalog, dne 30. 7. 1966.

Predsednik DS:

ing. Burnik Niko I. r.

DS OGP Ljubljana

SKLEPI

III. redne seje delavskega sveta »Gradis«

Obrata gradbenih polizdelkov, ki je bila
dne 1. 8. 1966 ob 12,30

1. DS obrata opozarja (v cilju skrajne štednje) vse članke kolektiva na čimbolj ekonomično uporabo vseh vrst materiala, pri čemer naj se koristijo tudi vsi uporabni odpadki materiala, predvsem betonskega železa.

2. Zaradi zmanjšanja del se naj zmanjša število zaposlenih za 15 ljudi. Po možnosti naj se čimveč teh zaposli v drugih enotah podjetja. Komisiji za sprejem in odpust delavcev se naroči, da prilagaja število zaposlenih obsegu proizvodnje. Pri tem pa DS obrata priporoča, da se skuša prvenstveno najti zaposlitev pri drugih PE podjetja.

3. Prošnji Mehmeda Bicaja se ugodí.

4. Franca Planinca, dolgoletnega člana obrata v Brežicah, se ob odhodu iz kolektiva v pokoj obdaruje z darilom po čl. 7 pravilnika o razdeljevanju spominskih daril.

5. Glede na neugoden položaj obrata delovnih čevljev zaenkrat ne bi nabavili, pač pa se počaka na pozneje, ko bo ugodnejša situacija.

6. Za vsa zaščitna sredstva je v okviru HTV službe obrata uvesti posebno kontrolo nad razdelitvijo in uporabo.

7. Dežurstvo v popoldanskem času, ob nedeljah in praznikih se vnaprej plačuje pavšalno.

8. Iz sklada skupne porabe se da dotacija sindikalni podružnici OGP v znesku 150.000 starih dinarjev za stroške športnih iger Gradisa.

Predsednik DS OGP

Stoviček Jenda

UO Jesenice

SKLEPI

II. seje upravnega odbora PE »Gradis«
Gradbeno vodstvo Jesenice, z dne 28. 7. 1966
s pričetkom ob 18. uri

1. Neopravičeno odsotnega člana UO je ponovno opozoriti na udeležbo na sejah UO.

2. UO vzame na znanje poročilo o izvršitvi sklepov I. seje UO in pojasnilo posameznih sklepov. Pri tem se sprejme sklep, da se Pavu Dujlo, z ozirom na njegovo vlogo z dne 4. 2. 1966, v kateri navaja, da je njegova glavna stroka KV šofer in z oziroma na to, da šoferskega delovnega mesta nima, niti mesta v novi betonarni, obvesti, naj si šofersko delovno mesto poišče zunaj našega gradbenega vodstva.

3. Poročilo šefa o problematiki gradbenega vodstva, o gosp. finančnem rezultatu I. polletja, izvršitvi plana, finančnih pokazateljih, podatkih angažiranosti in o pomanj-

kljivostih na našem gradbenem vodstvu, se vzame na znanje. Upravni odbor pooblašča upravo, da na tehničnem sestanku v zvezi z nakazanimi problemi in poročilom sprejme zaključke, ki se morajo strogo izvrševati, podkrepitveni pa naj bodo z ustreznimi sankcijami.

Zaključke je predložiti UO na prehodni seji.

4. Plan dopustov za leto 1966 se potrdi z naslednjimi korekturami:

a) ker je v juliju in avgustu planirala dopust polovica članov kolektiva, se planirani dopusti z ozirom na potrebe oz. ogromne naloge gradbenega vodstva iz avgusta prenesejo proporcionalno na obdobje od 15. septembra do 31. decembra 1966 s tem, da se odobrava dopust VK in KV železokrivcem, VK in KV zidarjem in VK in KV tesarjem do 15. 9. 1966 samo za izredne primere v soglasju s tehničnim pomočnikom šefa gradbenega vodstva;

b) vajencem se odobrava dopust postopoma, sorazmerno dvema vajencema naenkrat od 15. 9. 1966 dalje z oziroma nato, ker je polovica vajencev del dopusta že izkoristila, druga polovica vajencev pa je prišla iz vajenske šole na koncu junija. Z odboritvijo dopusta vajencem v glavni gradbeni sezoni bi ogrožali napredek v strokovno praktičnem izobraževanju.

5. V bodoče se delavcem, ki stanujejo v delavskem naselju »Gradiš«, ne dovoli stalno prijavljanje bivališč, ker so stanovanja v samskih domovih začasnega značaja.

6. Hišni red samskih domovih »Gradiš« Gr. v. Jesenice se potrdi.

7. Prošnji Meha Malkoča, ki prosi za odprodajo gradbenega materiala, se začasno ne ugodi.

Betonsko železo — 1000 kg ϕ 8 mm mu bo odobreno šele nato, ko preide kritično obdobje pomanjkanja betonskega železa.

1600 kom. žilindrine opeke, 70 vreč cementa lahko dvigne, čim uredi postopek glede posojila v banko oziroma, da se izkaže, da ima lastna sredstva vložena v gradnjo, in to v vrednosti, kolikor znaša odobreni material.

8. Matu Vidakoviču se odobri odprodaja 130 kg bet. železa ϕ 10 in ϕ 6, pod pogojem, da predloži dokument, zakaj betonsko železo potrebuje.

9. Jožetu Zalokarju se odobri posojilo opaznega materiala, in sicer:

- 100 m² opažnih plošč raznih dolžin,
- 40 pokončnih lesov dolž. 2,5 m,
- 60 opažnih ključavnic,

pod pogojem, da sposojeni material v roku 1 meseca vrne.

10. Mariji Kramar se odobri odprodaja: 7000 kg cementa

ter posojilo opažnih plošč, katere rabi pri gradnji stanovanjske hiše, vendar šele za tem, ko iste vrne podjetju Jože Zalokar.

11. Gračiteljem garaž St. Bokala 15 Jesenice — Božu Čadu, Tinu Markežu, Francu Polajnerju, Ljubi Tarman se odobri odprodaja:

- 5 vreč cementa,
- 150 kg apha,

katere potrebujejo za fini omet garaž.

12. Jakobu Kosmaču, Prihodi 8, se odobri odprodaja 120 m³ gramoza.

13. Faniki Lavtar se gramoz ne odproda, z ozirom na to, ker gramoza več ne črpamo, ker so naše deponije polne.

14. Alojzu Založniku se prošnja za odprodajo rabljenih zidakov ne odobri.

15. Prošnja Kazima Oktanoviča za odobritev izrednega plačanega dopusta se reši po pravilniku v skladu z zakonom,

16. V tem smislu se reši tudi prošnja Pavleta Vižmana, ki prosi za izplačilo nadomestila za K-15, kljub temu, da je odšel od nas.

17. Društvu upokojencev Jesenice se odobri odprodaja 22 m³ betona po dogovorjeni ceni.

18. Odboru za gradnjo Prešernove koče na Stolu se odobri materialna pomoč proti predložitvi reverza.

19. Vloga Mestnega gledališča Tone Čufar Jesenice se odstopi v dokončno rešitev DS poslovne enote.

20. Prav tako vloga Skupščine občine Jesenice glede financiranja rekonstrukcije cest: Verdnikove, Prešernove, Skladiščne.

21. Prošnja Cilke Boka za dodelitev stipendije na administrativni šoli se priporoči v ugodno rešitev Centru za izobraževanje podjetja.

22. Prošnja Marka Mabiča, ki prosi za dodelitev stanovanja v stolpih v Kranju, se zavrne, ker nimamo sredstev za nakup stanovanja v Kranju, ker smo sredstva, ki so bila namenjena v ta namen, namenili za odkup stanovanja na Jesenicah.

Predsednik UO
Viljem Zrim